

1961

12.

10 LERO 10

MISLI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
6 Wentworth St.,
Point Piper, Sydney

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

FINŽGAR!

Imamo v zalogi že tudi nadalj-
nje zvezke Finžgarjevih izbranih
spisov:

III. zvezek z različnimi novela-
mi. £ 1-0-0.

IV. zvezek z različnimi povestmi
in igro Razvalina življenja.
£ 1-0-0.

V. zvezek s slavnim romanom:
POD SVOBODNIM SONCEM
£ 1-0-0.

Vsi zvezki v platno vezani. Za
poštino dodajte kak šiling.

Naročajte na naslov: MISLI

6 Wentworth St.
Point Piper, Sydney

TRIKNJIGE

O SLOVENCIH

1. SLOVENIA IN EUROPEAN
AFFAIRS. — Imamo jo zopet v
zalogi. Je v angleškem jeziku, da
lahko Avstralci seznanim s Sloven-
ci — in tukaj rojeno slovensko
mladino. — £ 1-0-0.

2. SLOVENE MINORITY IN
CARINTHIA — Knjiga o koro-
ških Slovencih v angleščini! Sijaj-
no delo! Obsega tudi zgodovino
VSEH Slovencev. — £ 1-10-0.

3. ZGODOVINSKI ATLAS
SLOVENIJE. Na poti do nas je
že tretja pošiljka iz Argentine.
Sprejemamo naročila. — £ 2-10-0.

MISLI

MISLI

IZHAJAJO SREDI VSAKEGA

MESECA

UREDNIK SPREJEMA

PRISPEVKE DO 5. DNE

VSAKEGA MESECA

— NAJKASNEJE!

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in
razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

LJUBLJANSKI TRIPTIH — £ 1-0-0.

To izredno povest imamo spet v zalogi. Pripo-
ročamo.

SOCIOLOGIJA. — 3 zvezki po £ 1-0-0.
Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporoče-
no.

IZPODKOPANA CESTA, gorenjska povest Janeza
Jalna iz časov, ko je železnica zapela pogrebno
pesem "parizarjem" na cestah med Trstom in
Dunajem. — 10 šil.

SLOVEN IZ PETOVJE, zgodovinska povest Stan-
ka Cajnkarija iz časov sv. Metoda. — 10 šil.

SOCIALNA EKONOMIJA, zadnje sijajno de-
lo umrlega dr. Ahčina. Dobili smo novo zalo-
go in knjigo najtopleje priporočamo. £ 1-10-0.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Moderen
roman, spisal Zorko Šimčič, izdala Kulturna
akcija. — £ 1-0-0.

IZBRANI SPISI pisatelja Finžgarja I. zvezek:
Dekla Ančka, Divji lovec itd. Vezana £ 1-0-0.

IZBRANI SPISI pisatelja Finžgarja II. zvezek. Ro-
man "Iz modernega sveta" in več drugih no-
vel — £ 1-0-0.

NAŠA KUJARICA. Je že dvakrat pošla, zdaj jo
spet imamo. £ 1-0-0.

DNEVI SMRTNIKOV. — Izbrane novele, izdala
Sl. Kult. Akcija v Argentini £ 1-0-0

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo
oltarno čast je popisano v tej knjigi.

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Ja-
kliča. £ 1-0-0.

ZBRANI SPISI pisatelja Ksaverja Meška. Najno-
vejše izdanje. PET zvezkov po £ 1-0-0.

DANTE: PEKEL. Izdala Slov. Kulturna Ak-
cija v prevodu dr. Tineta Debeljaka. £ 1-0-0.

LETO X.

DECEMBER, 1961

ŠTEV. 12.

OB ZAKLJUČKU DESETEGA LETNIKA

HVALA TI, GOSPOD!

*Hvala Ti, Gospod, ki radodarno
svojo skrb, ljubezen nam deliš,
užigaš nam pogum na pot viharo,
moč in blagoslov na nas rosiš.*

*Hvala Ti, ki srcu celiš rane,
dvigaš žlahten cvet iz bolečin.
Hvala za prijatelje nam vdane,
ki zvestobe Tvoje so spomin.*

*Hvala Ti za bujne mlade sanje,
vse zavite v žameten sijaj,
in za starih let modrost, spoznanje,
za otrok nebeškočist smehljaj.*

*Hvala Ti za sončne žarke zlate,
ki iz zemlje bisere bude;
za pšenična polja, cvetne trate,
za gozdove, ki ob njih šume.*

*Hvala Ti za vezde, ki srebrne
lijejo svoj čar v večerni mrak,
ko srce se s srcem toplo strne,
in z nočjo zagrne v sen sladak.*

*Hvala Ti za radostne glasove
drobnih ptic, ki žvrgole v nebo;
za mogočne skalnate vrhove,
kjer viharji himne Ti pojo!*

*Hvala Ti za dedov domovino,
ki lepote Tvoje je odsvit,
in za rod, ki s srčno veličino
staro pravdo brani stanovit.*

*Hvala za deželo, ki utira
nova pota z vero v lepše dni —
kjer nam up v nasilju ne umira,
kjer svobode žarka luč gori.*

Ivan Zorman

ISKRENA VOŠČILA ZA BOŽIČ IN NOVO LETO
sotrudnikom, naročnikom in bralcem
s toplim priporočilom za naprej:

"MISLI"
6 Wentworth St.
Point Piper, Sydney

Otroci Božica

Jože Kapušin

BOŽIČ? KOLIKO VESELJA SMO OTROCI pričakovali od tega dne! Saj na zunaj ni bilo nič tako vidnega, na znotraj smo pa kar rasli: v adventu od pričakovanja, o božiču od veličastva praznikov. Zdelo se nam je, da smo postali za spoznanje večji, pametnejši in bolj razgledani. V mladih srcih je nekaj prekipevalo. Če pogledam danes na to preteklost, čutim, da je težko z besedami povedati otroško doživetje božiča.

Odkod ta božična slovesnost, ki nas je iz preprostega otroškega doživljanja prestavila v nekaj čarobni svet? Saj navadno niti nismo imeli novih oblek. Imeli smo stare, včasih tudi skrbno zakrpane, le da so nam jih matere lepo očedile in zlikale. Vendar — za božič je bilo vse novo. Miza je bila nekoliko bolj obložena kot navadno in otroci smo bolj z lačnimi očmi kot želodci napenjali ušesa, kdaj bo mati poklicala h kosilu. Navadno semo se že poprej smukali okoli materinega predpasnika, toda za božič se nam je zdelo to neprijetno. Bolj imenitno se nam je zdelo, če mirno dočakamo povabila. Tudi na vas med druge otroke nas ni vleklo. Sami od sebe smo ostajali doma, kakor da smo že ob rojstvu vedeli: na božič boji doma!

"Badnjik" — božična vigilija — je bil dan pričakovanja. Že vse popoldne nas je morila ena sama misel: Kaj bo z "božičnikom"? To je bil hlebec kruha, na gornji skorji prepleten s kitami iz testa, navadno okrašen tudi s kakšnim božičnim simbolom. Morda je bila le ovčica, pastirček, hlevček, včasih pa tudi cele jaslice.

Zvečer smo se vsi zbrali in odmolili rožni venec. Nato nam je babica pripovedovala božične zgodbe. Utrudila se je prej kot mi. Čeprav je šlo že na polnočnico, smo še sili vanjo: "Še eno, babica, samo še eno!"

Pa se je oglasila mati:

"Ni več časa, otroci, alo, pripravite se!"

Takoj smo skočili. Polnočnica je bila za vse čarobna beseda. Ne samo za nas otroke, videli smo, da tudi za odrasle. Že na poti v cerkev smo jo do-

življali: Zazvončkljalo bo od oltarja kakor v zboru, ljudje bodo vstajali in zadonelo bo:

"Gloria in excelsis Deo!"

Vsa cerkev bo pela s pevci na koru in se veselila Rojstva. Sveta tihoča bo nastala pri povzdigovanju, kmalu potem se bodo dolge vrste pomikale proti obhajilni mizi. Komaj bo kdo, ki bi izostal.

In je bilo res vse tako, kot smo naprej vedeli. Ni moglo biti drugače, bil je božič!

Po maši smo hiteli domov. Zdaj pridejo na vrsto "božičniki"! Mudilo se je, če smo le mogli, smo jo udarili po bližnjici. Matere nas niso mogle dohiteti. Doma smo našli pred jasicami med kupom hlebov, potic, žita v skodelicah in drugimi dobrotami vsak svoj božičnik. Vsi so bili enaki, vsi iz istega testa kot ves ostali kruh, vendar za to noč neprekosljiva slaščica! Morda še najbolj zato, ker ga nismo smeli načeti vse do — sv. Treh Kraljev! Po večini smo se držali te božične postave. Kakšno leto smo pa tega ali onega pregovorili, da nam je dal svoj božičnik pokusiti okoli novega leta. Pa je vest hudo pekla. Nagnali smo ga, da je sebe in nas zatožil materi..

Ni bila huda. Smehlja se ga je pobožala po drobnih glavici:

"Boš pa drugo leto bolj pazil. Le spoštuj blagoslovljeni kruhek, da te bo Jezušček bolj vesel."

Pozno smo legli božično jutro, vendar smo bili spet na nogah za drugo božično mašo. Kdo bi spal, ko je mati pela božične pesmi in devala v red našo obleko. Nič ji ni bilo treba opomniti, da je čas za pot v cerkev, sami smo vedeli in odhiteli z mislijo: Božič je, Jezušček se je rodil! Ostali smo pri obeh mašah — tri za tak lepi dan!

O, kako je opoldne teknilo kosilo! Ga je pa mati tudi z vso skrbjo pripravila in ga začela z molitvijo:

"Novorojeni Jezus, blagoslovi nam ta obrok. Oče naš..."

Po kosilu smo se spet zgrnili okoli babice.

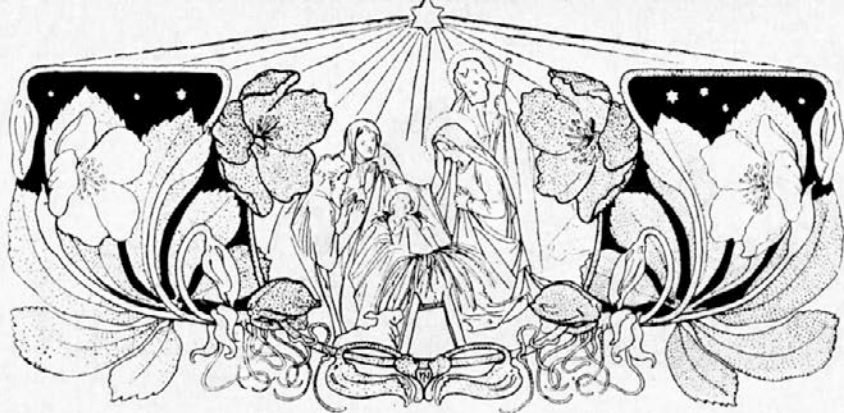
"Od tam naprej, kjer ste sinoči nehala..."

Ni začela tam, pa nam je bilo tudi prav, da je le pripovedovala. Vse do večernic smo jo verno poslušali. Tudi po večernicah smo šli naravnost domov. Vasovanje bi se ne spodobilo. Babica je imela še pravljič za nas, pa tudi božičnih pesmi pred jasicami nam ni zmanjkalo. Vmes smo zapeli tudi tisto:

"Izidor ovčice pasel..."

Nazadnje pa — vsi blaženi smo pospali.

Danes smo med odraslimi in se sprašujemo: Ali nam je božič v sreih še vedno tisto, kar nam je bil v otroških letih? In če ne — kaj se je spremenilo? To vemo, da božična skrivnost se ni...

SLOVENSKI BOŽIČ V ZIMSKI PRIRODI

DOČIM NARAVA, ZAVITA V SVOJO BELO ODEJO, na videz trdno spava, je vendar ohranjenih v njej še nekoliko ostankov življenja.

Ob zamrzlem potoku poleteva z glasnim vikom: azurno-modri vodomec, na bolj toplih vodah škrebajo jate divjih rac, tud' na čredo sivih opreznih gosi ni težko naleteti, zlasti na poljih, kjer zelena pega ozimine kuka izpod snega. Veseli povodni kos razveseljuje s svojo poskočno pesmico obrežje bistrice vode, v gozdu pa gnezdi krvavordeči krivokljun, ki ima zdaj hrane v obilici med luskinami smrekovih in borovih storžev. Na vseh cestah in potih se potikajo vrane in kavke brskajoč za redko pičo; časih se jim posreči dobiti v kremplje tudi preradovedno miško, ki je izvabljen od toplih sončnih žarkov zapustila varno izbico v zemlji, hoteč si nabrati še nekoliko obliskov za božične praznike.

Za božične praznike! Da, prazniki stoje pred durmi, mila zelenica sredi najbolj puščobnega letnega časa. Tudi narava hoče slovesno praznovati ta sveti čas in prav je tako. Saj živi marsikje med ljudstvom govornica, da se ob zimskem sončnem obratu — torej tri dni pred svetim večerom — sonce na nebu od samega veselja na glavo postavi, nato pa obrne svoj voz, da nam prinese daljših in lepših dni.

Nekaj dni pred božičem je kazalo, da nastopi južno vreme. Na marsikakem mestu z drevjem na redko porasle rebri nad domačo hišo so se prikazale med belim snegom na mnogih krajih črne pege. Tu so se dvigali od tal ponižni, temnozeleni, na koncu napiljeni listi. V naslednji noči se je dvignila in njihovega naročja v blede svetlobi rimske ceste bela cvetlica s svojo zvezdasto glavico — teloh ali kurica. To je nam vsem znana prijateljica, ki se pripravlja, da okraši zimsko pokrajino.

Tudi ljubke zimske ptice so že nekaj tednov naši gostje. Kako letajo od drevesa do drevesa, ple-

zajo in kažejo svoje telovadske umetnije, posebno s i n i c e. Slaba se godi zdaj jajčecem, bubam, gosencam in ličinkam raznih drevesnih škodljivcev pod lubjem. Toda posebno pozornost obračajo ptičice oknu dvonadstropne hiše. Zdaj sfrči tjakaj ta, zdaj ona, in se vrne s polnim kljunčkom na vejo. To okence se odpira vsak dan po večkrat in prijazna roka potresa obilo prikuhe k skromni pečenki, ki jo nudi pticam lovska sreča.

Popoldne istega dne so videle naše prijateljice ljubeke prizor. Iz veže one dvonadstropne hiše se je prikazal zali krivonog psiček jazbecar in veselo skakal ter bevskal po snegu. Za njim sta šla vriskajoča dva otroka, deček in deklica. Nesla sta nekaj v pisani košarici. Ustavila sta se v rebri nedaleč pod belim telohom pri majhni ravni smrečici ki je bila prav taka, kot slikajo božična drevesca. Premerjala sta z očmi njeno višino in obešala na mladike, obtežene s snegom, štirioglate rumenkaste kocke, privezane na volnene nitke. Slednjič je vrgel deček nekatere še na vrh, kjer so obvisle. Od samega veselja sta otroka ploskala, češ:

“To je za najine ljube siničice!”

Darovi na olepšanem drevesu, ki je zdaj stalo vse bolj ponosno, so bili koščki slanine. In vse tisto popoldne so zapored prihajali v svate k smreki preljubi gostje — siničica za siničico. Dobro se jim je godilo. Saj jih je okusna južina grela, da so smele mirno zreti nasproti mrzlim nočem, ki jih bodo morale preživeti v gostem jelovem mladovju.

Toda noč je s v e t i v e č e r !

Božične kurice so odprle čaše in jih svečano obrnile proti zvezdnatemu šotoru. Ko pa se je popolnoma stemnilo, je zadonela iz bližnjih hiš božična pesem:

Veselo noč praznujemo,
iz srca se radujemo...

Franc Pengov: PODOBE IZ NARAVE
(Izvleček.)

Božič tipka

★ **NAJPREJ JE NA VRSTI NAŠ LETOŠNJI BOŽIČNI program**, da ga navsezadnje ne bom pozabil vstaviti v svojo tipkarijo.

MELBOURNE: Božično spovedovanje v St. Francis' Church (Lonsdale and Elizabeth Streets, City) v nedeljo 17. decembra od štirih popoldne, med slovensko mašo ob petih in po maši. V isti cerkvi v soboto 23. decembra od 3 — 5 popoldne in v nedeljo 24. decembra od 3 — 5 popoldne. — Spovedovanje pri Mariji Pomagaj v Padua Hall, Kew, v nedeljo 24. decembra dopoldne, zvečer pa od desete ure do polnoči. **Polnočnica** na dvorišču slovenskega hostela Padua Hall (19 A'Beckett Street, Kew), kateri sledi še ena sveta maša, nato spovedovanje. **Le v slučaju, da bi ves večer deževalo in ne bi kazalo na izboljšanje, bo večerno spovedovanje in polnočnica na našem stalnem mestu v St. Louis Church, Burnley.** — Slovenska maša ob 11 uri bo v Burnley na zapovedani praznik **NOVEGA LETA** (ponedeljek 1. januarja), isti dan zvečer ob pol osmih pa pete litanije z blagoslovom pri Mariji Pomagaj v kapelici Padua Hall, Kew. — Na prvo nedeljo v januarju je redna slovenska maša v Burnley.

ADELAIDE: Spovedovanje od dveh dalje v Cerkvi Srca Jezusovega, Hindmarsh (Port Road) na božični dan (25. decembra), ob štirih popoldne pa božična sveta maša.

GEELONG: Spovedovanje na soboto dne 23. decembra od 7. ure zvečer dalje.

BALLARAT: Spovedovanje v petek dne 22. decembra od 6. — 8. ure zvečer.

ST. ALBANS: Spovedovanje v četrtek dne 21. decembra od pol osme ure zvečer dalje. — Slovenska pobožnost s petimi litanijami in blagoslovom na nedeljo po božiču, dne 31. decembra, ob štirih popoldne.

MORWELL, Gippsland: Spovedovanje v sredo dne 20. decembra ob sedmih zvečer.

Kdor želi opraviti božično spoved izven časa na sporedu, se lahko osebno domenimo za primeren čas.

★ Tako, program je tu. Bog daj, da bi bilo za sveto noč lepo vreme. V Padua Hallu se že pripravljamo za čim lepšo okrasitev. Vsi fantje bodo pomagali, da bo za božič bolj domače. Poleg jaslje v obednici bomo postavili tudi velike jaslce na verandi. Vsi ste vabljeni, da jih pridete pogledat v teh dneh po božiču.

★ Lani smo imeli v našem hostelu prav lep božični večer. Tudi več slovenskih fantov, ki žive sami okrog po mestu, se nam je pridružilo, da so imeli z nami domač sveti večer ob jaslcah. Peli smo, zmolili rožni venec in pokadili hišo, ostali čas pa preživeli v prijetni domačnosti. Tudi za letos **vabim vse**, ki ne poznajo slovenske družine, da bi z njo preživeli domač božič, naj pridejo na sveti večer k nam v Padua Hall **že ob sedmih in ne šele za polnočnico**. Gostoljubno hoste spejeti in skupno bomo obhajali slovenski božič.

★ Letošnje romanje na naše gobove in v Sunbui na procesijo je bilo lepo in domače. Pred mašo sem ta dan blagoslovil bandero podgrajskih Slovencev in se na tem mestu še enkrat zahvaljujem vsem, ki so zanjo dali svoj dar. Rad bi, da bi se zganile še druge večje skupine rojakov.

Romarjev nas je bilo nad dvesto. Krasno je pel med mašo in na pokopališču naš cerkveni pevski zbor, ojačen s pevci iz Geelonga. Pod vodstvom p. Odila je z eno samo skupno vajo zares pokazal, kaj zmore. Prisrčna zahvala vsem, cerkvenim pevcem in zboru "Triglav" za pevski točki na pokopališču; enako vsem, ki so mi pomagali z okrasitvijo grobov.

Pri procesiji je naša skupina s pestrimi narodnimi nošami zopet privabila fotografe. Naslednji dan je eno sliko naše skupine priobčil "The Sun", eno pa "The Herald". Res nas je Herald po pomoči naredil za Čehe, a takih stvari smo Slovenci že vajeni: imajo nas za vse mogoče, le za Slovence ne. Sami smo krivi, da premalo poudarjamo, kdo smo in odkod.

★ Poroki bi danes omenil dve: Dne 28. oktobra sta se v Mt. Gambierju poročila Anton Srpčič in Nives Cetin. Ženin je doma od Brežic, nevesta pa iz Harij ter je doslej s starši živela v Nangwarryju, S.A. — Dne 2. decembra sta si v cerkvi sv. Kevina v Ormondu obljubila zvestobo Ernest Karel Pesendorfer in Natalija Korbar. Ženin je po rodu Avstrijec, nevesta pa je bila rojena v Trbovljah. — Obema paroma naše iskrene čestitke!

★ Dne 4. novembra je bil pri Mariji Pomagaj v Kew krščen Jožef Slavko, sin Slavka Koprivnika in Teodore r Reynen. Isti dan sem krščeval tudi pri sv. Tereziji v Essendonu: Inez Ana je ime hčerki Franca Smrdela in Danice r. Mezgec. — Dne 11. novembra smo na avstralskih Brezjah krstili Silvo, hčerko Franca Gröcla in Marije r. Vogrinčič, dne 19. novembra pa Ireno, hčerko Alojza Birša in Marije r. Mlakar. Drugi december pa beleži v isti kapeli Marije Pomagaj krst Željka Ivana, sina Franca Vrbnjaka in Ruže r. Kostelac. — Vsem družinam z novim članom tople čestitke!

★ Sožalje izrekamo mladi družinici Milana Ogrizek in Marte r. Gerbec v St. Albansu: v zadnji številki sem omenil krst njunih dvojčkov, dne 13. novembra pa se je eden, Milanček, preselil med angelčke. Dne 15. novembra smo pokopali njegovo trupelce v družinski grob na pokopališču Keilor.

★ P. Odilo je v času svojega obiska med nami imel zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami iz Slovenije. V petek dne 10. novembra se je obednica našega hostela napolnila do zadnjega kotička, saj je okrog 200 rojakov prišlo od blizu in daleč pogledat napovedane slike. V nedeljo 12. novembra pa so iste slike videli tudi geelongski Slovenci. Med predavanjem je bilo tudi dosti smeha, saj p. Odilo ni pozabil stresati šaljivke kot sv. Miklavž orehe.

★ Da, Miklavž je tudi hodil pri nas. V Adelaido je prišel med slovenske otroke o priliki mojega obiska na četrto nedeljo v novembru, v Melbourne pa po slovenski maši prvo nedeljo v decembru. Ob

tej priliki so otroci slovenske šole pod skrbnim vodstvom in mnogimi pripravami naše učiteljice Anice Srnečeve imeli svoj drugi odrski nastop in želi lepe uspehe. Vse deklice naše šole je čakalo ta dan prijetno presenečenje: Miklavž jim je prinesel **narodne noše**. So mislile, da bodo nastopile po Miklavževi razdelitvi darov v navadnih oblekah, pa so se lahko preoblekle v živobarvne narodne noše. Kako veselih obrazov so nastopali naši otroci! Iskrena zahvala Anici za ves trud! Enako staršem!

★ Čul sem, da sta se dva Slovenca pogovarjala pred cerkvijo: Novodosli Slovenec, oče dveh ali treh otrok, je prišel PEŠ iz Bonegille v Melbourne in iskal pomoči pri p. Baziliju. Dobil pa je le beraški dar desetih šilngov in bil odslovljen, češ da nima pater o njem nobenih podatkov in ne more pomagati. — Nekdo drug pa je vedel povedati o materi treh otrok, ki da sem jo odslovil brez vsake pomoči...

Čudne zgodbe? Ko bi p. Bazilija predobro ne poznal, bi si ustvaril kaj slabo mnenje o njem. Saj ne vem, ali bi se pri teh "zanesljivih novicah" smejal ali jezil nad zlobnimi jeziki. So slučaji, ko bi človek rad pomagal, pa je brez moči, ljudje pa računajo, da je pater vsemogočen in menda še banikir povrh. Tudi so primeri, ko nekateri grdo izrabljajo dobroto in je končno tudi patru potrpežljivosti dovolj. Ne morem pa se spomniti ne moža, "ki je prišel peš iz Bonegille in odšel prazen od mene", in ne "gospe s tremi otroki, ki naj bi jo suho odgnal." Vesel bi bil, ako bi mi ti, ki širijo takele novice, mogli povedati imena teh nesrečnih žrtev, katerim sem "zaprl vrata."

★ Še nekaj bi rad povedal: Cel kup pisem imam iz raznih krajev, zlasti iz taborišč. Novi prosijo, naj jim pomagam. Podpis pa samo: Robert, Janez, Jože... Ali pa nečitljiv. Včasih napišejo naslov tako, da ga je nemogoče prebrati. Poskušam uganiti, pa pride pismo nazaj... Vsi ti morda zagrenjeno čakajo na odgovor, ki ga ni in ni. Pa je spet pater kriv... No ja, saj sem se že navadil na take stvari. Menda so del življenja vsakega, ki dela med ljudstvom. Mislim pa, da je le prav, če enkrat tudi to omenim v svoji tipkariji.

★ Za konec pa samo še: Prav vesele božične praznike in milosti polno novo leto 1962. Bog daj v novem letu naši izseljenski skupini še dosti uspehov!

IN BIL JE ČLOVEK

Maris Kresna

Konec

Veliki teden v Rimu.

"Veliki četrtek popoldne. Dve kočiji s škrlatom prevlečeni se ustavita pred cerkvijo Sant' Andrea della Valle. Kraljica gre k božjemu grobu. Pravijo, da je zelo pobožna gospa. Nič ne dvomim o tem. Daje lep zgled. Ljudje so očarani od njene prijaznosti, smehljaja in lepote. In mi smo tam s klobukom v roki. Pred papežem poklekneš. Pred kronano glavo si odkrit in dobiš v zahvalo nasmeh in ljubezniv pomig. Ljudje se prekopicujemo v poklonih. Pa že mora tako biti.

Pri Sv. Petru se zaveš svojega nič. Ta občutek imaš zlasti, kadar tako krasno pojo. Duh, misel vlada. Kostumi in parfumi se izgube. Duh božji, vse drugo je iz njega ustvarjeno. Vse majhno je podrejeno božji veličini. Stebri rastejo iz tal, dvigajo se, vzpenjajo, bočijo, zlijejo z drugimi, prelijejo v krog. Brez meje. Podoba božja. Množica mirna. Užitek čudovit. Zalostinke. Prvi sopranist, čist in jasen glas brez afektiranosti. Preliva se v marmor, je kot zlato, ki je nalahko potreseno. Začenjam razumevati strukturo stavbe. Absolutna jasnost. Jeruzalem, Jeruzalem... Jasna in tožeca melodija se odbije od nasprotne stene in se vrača k pevcu. V odgovor zadoni ves zbor. Tožba se preljuje v tolažbo. Čisti zvoki se prelivajo med obupnimi tožeci kliki, da jih mora sam Gospod Bog uslišati.

Sveče ugasnejo. Tema se preljuje v prostor. Tema je v ladji. Ljudje so samo še masa. Šestkrat in še večkrat ponavljajo pevcu Miserere. Glasovi se dvigajo do kupole. Skozi mreže pevskega kora prodira medla svetloba in osvetljuje marmor, kipe, stebre. Na tribuni svete Veronike prižgo sveče in kažejo relikvije Gospodovega trpljenja. Nepopisno. Zunaj nemir velemesta. Vodometi. Luči. Vozovi. Vtis je čudovit. Več se ti nudi, kot moreš sprejeti in doumeti. V duši pa raste v silne dimenzije ena misel: križ in kupola. Vem, še mnogo dobrega bodo ustvarili. Kaj večjega je nemogoče. Razumem ali ne razumem? Uživam. Elementi hočejo k Bogu. Od tod ta veličina. Od danes sem drugačen. Vse me je težilo. Danes sem prišel semkaj. Kaj je bilo večraj? Sveti Peter! Kaj je vse drugo! Koliko prazne

slame smo mlatili! In vendar me je vse pripravljalo na ta dan. Pripravljala me je mala stolnica, v kateri sem poslušal psalme. Pripravljali so me kranjski mojstri, ki so se toliko naučili od italijanskih. Te cerkve so tako vesele, svetle in jasne. Mrkost izgine. Človek se zresni. Začuti se prostega. Gotika moli. Stebri se lomijo. Tukaj greš do najvišjega. Linija brez konca. Tam se vse krotoviči. Tu prihaja vse na dan. Samo velika forma.

Rož ni pri božjem grobu. Kjer ni vse lepo, tam so rože edini pravi okras za božji grob. Kjer pa je toliko zlata in lapislazulija, zadostuje mogočna razsvetljava. Vendar bi malo zelenja dobro delo.

Nebo, pod katerim nosijo Najsvetejše, je v Rimu druge konstrukcije kot pri nas. Na šestih palicah je pritrjeno nebo na briljantno lep način, vendar brez prečnih palic, tako da eden skupaj zloženo nebo prinese ter se nosilci zvrste in ga raztegnejo. Nebo tudi ni postavljeno v cerkvi, temveč sloni zloženo v kotu, kar pa ne bi bilo treba, ker bi v stojaču postavljeno bilo veliko lepše. Seveda naše je bolj praktično. Kadar nese duhovnik Najsvetejše od oltarja pod nebo, razpne eden za ta čas dežnik, nekaj parazol. Koliko je to lepo, ne vem. Meni ne ugaja posebno. Je prekapriciozno, skoro babje."

"V vrsti duhovnikov je kardinal Rampolla. Pridno ga študiram. Prvi vtis: ta jih ima nekaj za ušesi. Rezek obraz, majhne oči spominjajo na švicarja. Profil je čuden. Nič laški in nekaj posebnega. Ustnice napete, kot bi hotele govoriti. Nekaj hudomušnega igra na obrazu. Obenem čudovita

KOLEDNIKI

P. Odilo.

KOLEDNIKI SO SLOVENC — VSAJ NEKDAJ SO BILI — beseda "kolednik" pa ni slovenska. Latinska je in ima isti izvor kot "koledar". Koledniki so bili pevci, ki so s pesmijo hodili okrog voščit srečo. Ponekod so jih kratko imenovali pevce ali pesmarje. Hodili so prepevat od hiše do hiše.

Razločujemo božične, novoletne in Treh Kraljev kolednike. Ponekod je koledniška doba trajala od božiča do svečnice. Pred stoletji so pa koledniki pričeli s svojimi nastopi že takoj po prazniku sv. Miklavža in jih tako raztegnili od pričetka adventa skozi ves december in še januar.

Včasih so koledniki hodili okrog že čez dan, ponajveč pa ob večerih, ko so bili ljudje doma. Peli so včasih leto za letom iste pesmi, drugič so jih sestavljali sproti. Dostikrat so imeli s seboj tudi godce. Na splošno je koledovanje imelo verski značaj in po večini so ga imeli v zakupu cerkveni pevci. Zato so tudi pobirali darove za cerkev. V gornji Savinjski dolini so še v najnovejšem času zbirali za sveče, če že drugega ne. Na novega leta dan in na predvečer sv. Treh Kraljev so svoj obred začeli v cerkvi. Če so imeli s seboj godbo, je tudi ta prišla z njimi v cerkev. Bilo je kaj primereno, saj so koledniške pesmi vse nabožne, polne verskih motivov.

Dostikrat so imeli koledniki tudi posebno obleko. Največkrat so se oblekli kot sv. Trije Kralji, na palici pred njimi jih je vodila svetla zvezda. Včasih so prišli pri svojih obiskih prav v hišo, največkrat pa so menda ostajali zunaj in tam opravili svoje obrede. Svetlo zvezdo so dvignili na okno in zapeli svoje "podoknice". Družina jih je opazovala skozi okno ali pri vratih. Gospodar je imel nalogo, da stopi ven in kolednike obdari.

Zelo pomenljive so pesmi, ki jih poznamo kot "koledniške". Na primer:

Mi smo prišli pred vrata,
da bi bila božja in zlata.
O, Marija, o, Marija!
Novo leto je v deželi,
bodi Jezus pri nas!

Ali drug primer:

Je žalost prevelika Device Marije,
se ji srce smili njeno ljubo Detece.

Je celó še nedolžno,
staro šele osem dni,
pa mora že trpeti, preliti svojo kri.

Eno srečno novo leto vsem skupaj želimo,
zato ker mi ne vemo, kdaj umrjemo,
zato pa moramo biti pripravljeni vselój,
če hočemo zadobiti nebeško veselje.

Ko so koledniki prosili darove, so vedno izrekli željo, da bi bil vsak darovalec poplačan:

Dajte nam klobasice, Bog obvaruj vaše prašiče!
Dajte nam malo boba, Bog obvaruj vašega vola!
Dajte nam malo leče, Bog vam daj veliko sreče!

Hišnemu očetu so darovali rdečo gavtrožo, ki je sam nebeški Oče. Materi belo lilijo, ki je sama prečista Devica. Fantičem zeleni rožmarin, ki je Jezus, Marijin sin. Dekličem pa nageljce, ki pomenijo božje angelce. Duhovniku so dali belega golobčka, ki je sam tolažnik Sveti Duh.

Po takih pesmih se je srce moralo omehčati in koledniki so dobili veliko darov. Za počasne in morda trde darovalce so imeli pripravljen opomin:

"Če mislite kaj dati, dajte hitro,
da ne bo treba predolgo stati
in na sneg primrzovati..."

Kjer so koledniki prišli kot Trije Kralji, so se navadno predstavili s pesmijo:

"Mi smo sveti Trije Kralji,
Gašper, Miha, Boltežar.
Gašper jezdi najnaprej,
ker za pota dobro vej.
Smo prišli Jezusa počastit

in se mu lepo priporočiti.

Mi vam voščimo novo leto:

pri družini, pri živini srečo Bog vam daj,
po smrti pa sveti raj!"

Za spomin na svoj visoki obisk so Trije Kralji napisali na vrata začetne črke svojih imen: G M B in zraven še novo letnico. Kredo in tudi kadilnico so imeli s seboj. Da bi bil vtis še večji in verski značaj koledništva še bolj poudarjen, so ponekod koledniki nosili s seboj tudi jaslice. Na tri "svete večere" so po vseh hišah imeli hišna vrata odklenjena in pred jaslicami luč, da so koledniki imeli

že naprej povabilo za neoviran vstop.

Po nekaterih krajih so koledniki vprizarjali tudi pravo božično igro. Prišli so kot pastirci in zapeli. Potem so zaspali in nastopila sta Marija in Jozef z Detetom, ki sta ga položila v jaslí. Nastopil je angel in zbudil pastirje, ki so takoj poklekli in počastili novorojeno Dete. Zdaj so se pojavili Trije Kralji in skupaj s pastirji zapeli božično pesem. Večkrat tudi v dveh zborih: Kralji naprej, pastirji so jim odpevali.

Da, prelepe so bile te navade, ki jih si jih je slovenski narod ohranil skozi dolga stoletja. Ali se bodo še dedovale iz roda v rod?

Božič 1957:

"*Transseamus magne Bethlehém et videamus*"
(Lk 2, 15)

Pastirji so pokiteli do Betlehema, našli Marijo,
Jozefa in Dete, v jaslí položeno.

Bethlehém = Hiša kruha je rojstni kraj
Onega, ki je o sebi dejal: "Jaz sem živi kruh, ki
sem prišel iz nebes" (Jn 6, 51).

Mnogo je dandanes Bethlehémov na zemlji,
kjer lačne duše najdejo kruh iz nebes.

Ksako jutro nas angel varuh, Kallor
Bethlehémški angel pastirje, poroki: "Pojdimo
v Bethlehém in poglejmo?" ter nas spremlja
k oltarju, da doživimo rojstvo Gospodovo
in se nasitimo kruha, ki je prišel iz nebes za
življenje sveta.

Vam in sebi želim, da bi nam bila vsaka
meta daritev novo božično doživetje vsake leto!

Pozdravi in blagoslov!

+ Gregorij Rožman
Ljubljanski škof

SLOVENSKI IZSELJENCI NAŠIH DNI

v zahodni Evropi

O "Zvezi Slovencev v izseljenstvu" je naš list že večkrat poročal. Ustanovili so jo slov. duhovniki in njih pomočniki v zahodni Evropi. Poleg drugega ji je naloga, da vzdržuje že prej uvedeno navado: praznovati prvo adventno nedeljo vsako leto kot "Nedeljo slovenskih izseljencev".

Tudi letos je naš list tozadevno poročilo prepoznalo, da bi bilo objavljeno v novembrski številki. Je pa letošnje poročilo zelo zanimivo in poučno, zato ga prinašamo — čeprav je nekoliko dolgo — v božični številki. — Ur.

PODATKOV O SLOVENSKIH IZSELJENCIH NI MOGOČE DOBITI iz Vzhodne Nemčije in Poljske, kjer je ostalo dosti med vojno nasilno preseljenih rojakov. Tudi še ni ugotovljeno število izseljencev na Danskem, Norveškem, v Španiji in Portugalski.

Število Slovencev cenimo: Anglija 750, Belgija 2.500, Francija 30.000, Holandija 600, Nemčija 6.000, Švedska 500. V Avstriji in Italiji vsaj po 10.000.

Družin je največ v Angliji, Belgiji, Holandiji in Franciji, samskih mož in fantov v Nemčiji in Franciji. Dekleta so povsod, toda v nizkem številu.

Starostno razmerje je zelo različno. V Angliji, Avstriji, Italiji, Belgiji deloma Franciji, zlasti pa v Holandiji prevladuje srednja življenjska doba, 40 do 50 let. Mlada generacija živi v Nemčiji in deloma Franciji.

Vzroki izseljevanja so različni. Pred drugo vojno prevladujejo, gospodarski motivi, po njej politično-gospodarski. Kraji, odkoder se je vršilo izseljevanje, so okolica Celja, Prekmurja in Primorje. Najmanj je Gorenjcev, nekaj pa Notranjcev in Dolenjcev. Proces se še nadaljuje, ljudje beže v Avstrijo in Italijo, izsele se pa v Kanado in Avstralijo, deloma v Nemčijo, Francijo in Švedsko.

Hitro se nauče tujega jezika.

Večinoma so brez državljanstva.

Velika večina ima le osnovnošolsko izobrazbo, po drugi vojni pa jih je prišlo že precej, ki imajo strokovne izpite in tečaje. Nekaj je maturantov in s fakultetno izobrazbo. Kot posameznike najdemo zdravnike, inženirje, univerzitetne profesorje in docente ter operne pevce in celo plesalce.

Slovenski šolski tečaji in šole so: ena v Angliji, tečaji verouka v Franciji in slovenski nastopi ot-

rok v Belgiji.

Starejša generacija slov. izseljencev dela v poklicih, ki so jih imeli že doma. Mlajša generacija pa je prisiljena izvrševati dela in službe, ki jih doma ni opravljala. Staronaseljenci so večinoma rudarji in v Franciji poljedelci, mladonaseljenci pa prav tako rudarji ali težaški pomožni delavci v metalurški stroki, čeprav so izučeni ključavničarji, mehaniki, mizarji, tehniki in podobno. Le v Angliji ter deloma v Belgiji, Franciji in Holandiji so si nekateri lahko poiskali zaslužek v že izučenih strokah, v privatnih podjetjih ali tovarnah.

Plače so večinoma dobre. Stanovanjske razmere pa na splošno niso tako dobre. Precej rojakov stanuje po barakah ali začasnih stanovanjih. Lastne hiše imajo že Slovenci v Angliji in Holandiji.

Zdravstvene razmere so podobne onim domačinov. Skoraj vsi rudarji, ki že desetletja delajo v jami, bolehalo na silikozi.

Povsod med Slovenci so slovenska društva, zlasti tradicionalna sv. Barbare in pevska društva. Vendar pa zanimanje zanje, zlasti pa še aktivno delo iz leta v leto upada. — Poleg verskih imajo tudi kulturno-prosvetna društva. Razveseljiv pojav je družabnost naših rojakov. Čeprav strogo organizirano društveno življenje upada, raste pa družabnost na zabavnih večerih, skupnih izletih, romanjih, miklavževanjih, božičnicah itd.

Slovenci so v tujini znani kot zanesljivi in pošteti. Moralno stanje je na splošno boljše med staronaseljenci ter v državah, kjer živi manj Slovencev, t.j. Belgija, Holandija in Anglija. Pije se precej. S tem v zvezi je zapravljanje in pa pretirano varčevanje. Zakonsko ali družinsko življenje je na splošno dobro. Moreč problem pa so mešani zakoni, narodno mešani, še bolj pa narodno in versko mešani, zlasti v Nemčiji in na Švedskem. — Življenjskega materializma je povsod precej. Lepo pa je, da izseljenci podpirajo svojce v domovini.

Domotožje je prva leta močno, kasneje se pomiri, a na domovino naši ljudje ne pozabijo. Verske razmere so kaj različne. Udeležba pri slov. nedeljski maši je v Angliji 60%, približno toliko tudi v Belgiji, Holandiji in na Francoskem. Od knjig so najbolj razširjene Mohorjeveke, od listov najbolj NAŠA LUČ. Na tuje verske liste je v Angliji naročenih 40% naših ljudi, drugod dosti manj. Verska poučenost je precej skromna. Kjer so katoličani domačini dobro organizirani, potegnejo za seboj tudi naše izseljence.

Konec str. 363

KRISTJANI

V POMPEJIH

Poslal Slavko Štrukelj

V UPANAJU, DA KOMU USTREŽEM, sem se odločil poslati ta članek, ki bo marsikoga zanimal, posebno ugankarje.

Znano je, da je izbruh Vezuva leta 79. po Kristusu podsul in uničil tudi mesto Pompeii. Pred desetletji so začeli izkopavati in s tem delom še vedno nadaljujejo. Veliko zanimivosti iz rimskega življenja pred skoraj 2.000 leti je že prišlo na dan.

V dnevniku THE HERALD piše neki Irving Benson, da je pred leti vprašal enega najbolj slavnih arheologov, če so našli v izkopaninah mesta Pompeii kaj sledu po morebitnih takratnih kristjanin. Dobil je odgovor, da popolnoma nič. S tem pa ni rečeno, da v Pompejih ni bilo kristjanov. Lahko so bili, niso pa svoje vere razkazovali na zunaj, torej niso pustili nikakih znakov, da bi jih zdaj mi izkopavali. Saj je moral vsak kristjan svojo vero varno skrivati, drugače bi se ne veselil dolgo svojega življenja.

Toda isti Benson ve zdaj povedati, da so pa pozneje vendarle odkrili očitne sledi o krščanstvu v Pompejih. Na dveh hišnih stenah sta prišla na dan dva kriptograma, to se pravi: skrivna napisa, ki sta prav gotovo krščanskega izvora. Eden je sicer zelo slabo ohranjen, vendar je lahko uvideti, da je bil nekoč prav tak kot tisti, ki je ostal nepoškodovan.

Napis je tak:

R O T A S
O P E R A
T E N E T
A R E P O
S A T O R

Torej pet (latinskih) besed, ki so tako razvrščene, da se berejo enako počez od obeh strani, enako od zgoraj navzdol in obratno. Benson pravi, da besede skrivajo v sebi stavek, ki bi se po naše bral:

"Stvarnik vlada vesoljstvo, vodi človekova početja in dogodke sveta."

Izkopano hišo, ki so našli v njej ta napis — nekakšno "križanko" — imenujejo zdaj "krščansko gostišče".

Pa še bolj očiten znak, da Pompeii niso bili brez kristjanov v tistih zgodnji letih krščanstva, so odkrili. Zopet napis, ki je tak:

A

P

A

T

E

R

A PATERNOSTER O

O

S

T

E

R

O

V ta napis so kristjani očitno hoteli najprej skriti križ, znamenje našega odrešenja, ker ga očitno niso smeli izobešati. V podobi nekake "križanke" pa ni bil sumljiv. Besede "Pater noster" poznamo — začetek Gospodove molitve v latinskem jeziku. Besedi sami na sebi nista mogli biti sumljivi med pogani, kristjani so se pa po njih lahko spoznavali ker so se takoj spomnili na evangelij.

Enako sta bili za kristjane spoznavni znamenji preostali črki A in O. Vzeti sta iz grške abecede: alfa in omega — prva in zadnja. Sveti Janez evangelist v Skrivnem razodetju pravi, da je Kristus "alfa in omega" — začetek in konec vsega.

Tako so torej izkopanine dokazale, da mesto Pompeii pred svojim poginom ni bilo brez kristjanov.

IZSELJENCI ... s str. 362

Ovira za močno versko življenje je v npravnem oziru pomanjkanje čustva za skupnost, občestvenost. Prav tako enostranska razvitost v materialistično razumnjakarstvo in brezcilnost življenja.

V zahodni Evropi deluje sedaj 19 slov. izseljenških duhovnikov. V Franciji 8, v Nemčiji 5, v Avstriji 2, po eden v Angliji, Italiji, Belgiji in Italiji. Izseljenški duhovnik ima dela, kolikor ga hoče. Ne strogo duhovniškega dela, temveč karitativno in socialno delo je tisto opravilo, ki duhovniku jemlje največ časa in moči. Vsak skuša tudi pogosto obiskovati svoje ljudi po domovih. Osebni pogovor poruši zid nezaupanja, nerazumevanja in prikritih predsodkov. Odkrije pa tudi mnoge duhovne rane, ki so na žalost le prepogostne.

Tako duhovnik dela neposredno za ljudi in med ljudmi. Je zelo samostojen, toda brezdomec — in to je tudi zanj včasih prav težko breme, kot sploh za vsakega izseljenca.

IZ TOBIJEVE KNJIGE

v sv. pismu starega zakona

(Zaključek)

Rafael se razodene

TEDAJ JE TOBIJA POKLICAL SINA k sebi in mu rekel:

"Kaj moremo dati temu svetemu možu, ki je hodil s teboj?"

Tobija je očetu odgovoril:

"Oče, kakšno plačilo mu bomo dali ali kaj bo moglo biti vredno njegovih dobrot? Mene je pripeljal tja in nazaj zdravega, dobil denar od Gabela, mi preskrbel ženo in odgnal od nje hudega duha ter njenim staršem napravil veselje. Mene je otel, da me ni požrla riba, in tudi je pomogel, da vidiš luč neba. Z vsemi dobrotami nas je napolnil. Kaj mu bomo za to mogli dati vrednega? Prosim te, oče, prosi ga, da bi morda hotel vzeti polovico vsega, kar smo prinesli."

Poklicala sta ga torej, namreč oče in sin, ga vzela v stran in začela prositi, da bi sprejel polovico vsega, kar so prinesli. Tedaj jima je na skrivaj rekel:

"Hvalite Boga nebes in vpričo vseh živih ga poveljujte, ker vam je izkazal svoje usmiljenje. Kraljevo skrivnost (njegove tajne namene) skrivati je dobro, božja dela razodevati in poveljevat pa je častno. Molitev s postom je boljša kot spravljati zaklade zlata. Zakaj miloščina rešuje smrti, zbrisa grehe in pomaga doseči usmiljenje in večno življenje. Tisti pa, ki delajo greh in krivico, so sovražniki svoje duše. Hočem vama torej razodeti resnico in ne bom prikrival skrivnosti. Kadar si molil s solzami in mrtve pokopaval, puščal kosilo in mrtve podnevi skrival v hiši ter jih ponoči pokopaval, sem jaz tvojo molitev nosil pred Gospoda. In ker si bil Bogu všeč, te je morala skušnjava preskusiti. Gospod me je zdaj poslal, da te ozdravim in tvojo snaho Saro oprostim hudobnega duha. Jaz sem namreč nadangel Rafael, eden izmed sedmih, ki stojimo pred Gospodom."

Ko sta to slišala, sta se prestrašila in tresoč se padla z obrazom na tla. Angel pa jima je rekel:

"Mir vama bodi, ne bojta se! Zakaj ko sem bil z vami, sem bil po božji volji, njega hvalite in njemu prepevajte. Sicer se je zdelo, da z vami jem in pijem, toda jaz uživam nevidno jed in pijačo, ki je ljudje ne morejo videti. Zdaj pa je čas, da se vrnem k njemu, ki me je poslal. Vi pa hvalite Boga in oznanjujte vsa njegova čuda."

Ko je to rekel, je bil odvzet njih pogledu in ga nista mogla več videti. Tedaj sta tri ure ležela na obrazu hvalila Boga. Nato sta vstala in oznanjala njegova čuda.

Starejši Tobija pa je odprl svoja usta in hvalil Gospoda z besedami:

"Velik si, Gospod, na veke, na vse veke traja tvoje kraljestvo. Ti namreč bicaš in ozdravljaš, vodiš v podzemlje in zopet nazaj. Ni ga, ki bi ubežal tvoji roki."

Slavite Gospoda, Izraelovi sinovi, spričo narodov ga hvalite! Kajti zato vas je razkropil med narode, ki vas ne poznajo, da bi oznanjali njegova čuda in jih poučili, da ni drugega vsemogočnega Boga razen njega.

Pokoril nas je zaradi naših pregreh, pa nas bo rešil zavoljo svojega usmiljenja.

Spreobrnite se torej, grešniki, vršite pravico pred Bogom, zaupajte, da se vas bo usmilil."

Konec življenja obeh Tobijev

Potem ko je Tobija zopet spregledal, je živel 42 let in videl sinove svojih vnukov. Ko je torej dopolnil sto in dve leti, je bil s častjo pokopan v Ninivah.

Ob smrtni uri je k sebi poklical sina Tobija in sedem njegovih mladih sinov, svoje vnuke, ter jim rekel:

"Služite zvesto Gospodu in skrbno delajte, kar je njemu všeč. Nikar ne ostajajte tukaj, ampak tisti dan, ko pokopljete svojo mater poleg mene v istem grobu, se odpravite in odidite odtod. Zakaj vidim, da bo Ninive pokončala lastna hudobija."

Po materini smrti je torej Tobija odšel iz Niniv z ženo in otroki in z otrok otroki in se vrnil k tasi in tašči. Našel ju je zdrava v lepi starosti. Skrbel je zanj in jima oči zatisnil. Vse njegovo sorodstvo in ves njegov rod sta ostala v lepem življenju in svetem vedenju, tako da so bili priljubljeni pri Bogu, pri ljudeh in vseh prebivalcih v deželi.

KLUB TRIGLAV, SYDNEY

vabi na zabavo

v soboto 16. decembra

in

v nedeljo 31. (Silvestrovanje)

DISPENSARY HALL

432 PARRAMATTA RD., PETERSHAM

Lep sprejem in prijazna postrežba

Vsi lepo vabljeni

DAR MISIJONARJU

P. PODRŽAJU

NAMESTO OSEBNIH BOŽIČNIH KARTIC

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO

prijateljem in znancem
v Brisbanu in Sydneyu

Lojze Košorok, Sydney

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO

prijateljem in znancem!

Družina Primožič, Brisbane

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO

prijateljem in znancem po vsem svetu!

P. Bernard Ambrožič, Sydney

Nabrani darovi

Lojze Košorok	£ 3- 0-0
J. Primožič	pošlje direktno
P. Bernard	£ 10- 0-0

Še ne objavljeno od prej:

Frances Štibilj	£ 1- 0-0
Marija Ferfolja	£ 0-10-0

G. misijonarja toplo priporočamo vsem misijonskim prijateljem.

FEDERALNE VOLITVE V AVSTRALIJI so za nami, vršile so se v soboto 9. dec. Uspeh bo ob izidu te številke že znan. V zvezi z volitvami naj pove-
mo, da je naš list (seveda tudi vse druge publika-
cije) prejel iz Canberre prošnjo za objavo dolgo-
veznega pouka, kako je treba voliti, da bo glasov-
nica veljavna. Ker naš list izhaja sredi meseca, je
bilo nemogoče ustreči. Vredno pa je omeniti, da
beremo v spremnem pismu iz Canberre naslednjo
ugotovitev: Pri volitvah leta 1958 je bilo 3% od-
danih glasov za poslance neveljavnih, od onih za
senatorje pa kar celih 10%. Zgodilo se je zaradi
tega, ker mnogi volilci niso znali pravilno izpolniti
glasovnice. — Gotovo bodo objavili, kako je s te-
mi odstotki pri letošnjih volitvah.

Misli, December, 1961

SLOVENSKA PESEM

Ivan Zupan

Lepa si, slovenska pesem,
lepše sploh na svetu ni.
Vsepovsod, kjer se razlegaš
vživaš le priznanje ti.

Mila pesem si slovenska,
čul milejše nisem še,
kajti tvoja melodija
sega v dušo in srce.

Si ganljiva, pesem naša,
naroda si ti zaklad.
Tvoje očarljive glase
vedno bi poslušal rad.

Naj živi slovenska pesem,
lepše pač na svetu ni.
Krepko vedno se razlegaj,
pesmi vseh — kraljica ti!

Pripomba uredn. — Gornji svoji pesmi je Ivan Zupan, eden ameriško-slovenskih pesnikov, zdaj že rajni, pripisal: Poklonjena slovenskim pevskim zborom v Ameriki.

MISLI jo "poklanjajo" novemu pevske-
mu zboru v Sydneyu.

ZGODBA O GABRU

DIVJEM LOVCU

Jožef Jerman, W.A.

V ČAST IN SPOMIN POKOJNEGA RUDARJA in poklicnega lovca Karla Tuška, očeta našega tukajšnjega rojaka Ludvika Tuška v St. Albansu, bom povedal zapleteno lovsko zgodbo. Mislim, da mi rojak Ludvik ne bo zameril, če objavim zgodbo, ki sem jo slišal iz ust njegovega očeta. Dobri mož je zdaj mrtev, postal je žrtev domačih razbojnikov, kakor tudi njegov tovariš Pavle Postrdi. Naj v miru božjem počivata! Mnogokrat sva sedela Karl Tušek in jaz pred rudniško zgradbo in gledala proti Kumu. Rad je pripovedoval lovske zgodbe, najbolj mi je pa ostalo v spominu, kar je pravil o prebrisanem divjem lovcu Gabru.

G. Ros je vzel na piko srnjaka

Bivši odvetnik v Laškem, z imenom Ros, je bil doma nekje v šentlenarški fari, kjer je imel lastno lovišče. Bil je star lovec, velik šaljivec in še večji prijatelj dobre kapljice.

Neko jutro se je odpravil na vse zgodaj v šentlenarške hribe z dvema lovskima pomagačema, da poderejo starega srnjaka, ki je že več let gospodaril po planinah, pa mu nihče ni mogel do živoga. To jutro je bil G. Ros prav dobre volje in trdno prepričan, da mu danes gotovo pride rogovilec pod cev.

Ko so dospeli na pobočje hribov, je ura v farni cerkvi odbila štiri. Ros je bil vesel, da so tako zgodnji, češ, rogača bomo zalezli še v ležišču. Obrisal si je potno čelo in izvlekel iz nahrbtnika zajetno steklenico.

"Po vrsti potegnimo iz nje vsak svoj požirek, pa ne preveč, zakaj srnjak ima dober nos!"

Tovariša sta ubogala, Ros sam je pa pozabil na srnjakov nos in je potegnil iz steklenice, da je glasno klopotalo. Nato so se odpravili dalje. Dospeli so do majhnega travnika, ki je bil pašnik srnam. Obdajale so ga smreke in buke. Lovska družba si je poiskala primerso zaklonišče. Ros je izbral velik grm na vzpetini, da je lahko opazoval v dolino. S svojim debelim nahrbtnikom se je zaril v gromovje, njegova tovariša pa vsak na eno stran travnika.

Tako se je začela preža. Jutro je bilo lepo in brez vetra. Kmalu so se iz gozda pripodile srne ter se plaho ozirale na vse strani. Srnjaka ni hotelo biti na spregled.

Ros je postal nestrpen od čakanja, segel je po steklenici, da si pohladi lovsko strast. Prav ko je imel steklenko nastavljeno na ustih, je planila srna v silne skoke, iz gozda se je pa pripodil lep velik srnjak z ogromnimi rogovi. Iznenaden zaradi ubege srne je za hip postal prav sredi travnika in se ogledoval za pobeglo nevesto. G. Ros je od silnega iznenadenja skoraj odgriznil steklenki vrat, toda znal je biti previden. Počasi je položil steklenko poleg sebe na tla, pa segel po puški. Previdno jo je dvigal, toda bil je prepozen. Prebrisani srnjak je pravočasno začutil nevarnost, pognal se je v elegantnih skokih v bližnji grm, lovcu je pokazal svojo zadnjo belo plat, češ: tu je moja legitimacija!

Ros je obtičal kakor okamenel in puška se mu je povesila na kolena. Tovariša sta videla ves prizor in začudena pritekla k Rosu.

"Pa zakaj niste streljali, ko je bil tako lepo na muhi?"

Ros je šel globoko po sapo in vzdihnil:

"Da, na muhi je bil, videl sem ga. Lahko si mislita, kako rad bi mu nasul svinca v zadnjo plat, ki jo je pokazal kot svojo legitimacijo, pa..."

Tovariša sta zagledala precej prazno steklenico poleg Rosa in se jima je zdelo, da je zadeva jasna. Smejala sta se, Ros je bil pa hud.

"Saj sem vama pravil, da ima srnjak dober nos, pa tudi vidva ga imata, vidim. Izpraznita mi steklenico, da bo mir."

Tega jima ni bilo treba dvakrat reči. Potem je starejši lovski pomočnik povedal svojo misel, ki so jo vsi odobrili:

"Počakajmo na mestu, saj je zelo verjetno, da se bo srnjak vrnil."

Pomalicali so in se spet odpravili na svoja opazovališča. Tedaj je v bližini odjeknil strel iz puške in obrnil pozornost naše trojice v drugačno smer. Niso več oprezovali, odkod se bo pojavil srnjak, ugibali so, kdo je nepovebljeni gost, ki na svojo roko strelja divjačino po teh hribih. G. Ros je imel zanj pripravljen svoje vrste sprejem.

Kmet Gaber in njegovo junaštvo.

V podnožju hriba je stala majhna kmetija, hiša in hlev le pod slamnato streho. Pri hiši se je reklo pri Povaleju ali tudi pri Gabru. Kmet Gaber je bil star okoli 40 let, plečat mož z gostimi brki. Prava kmečka grča, ki bi lahko podrla močnega hrusta. Gabrova žena je bila dobra mati svojim šestero otrokom.

Družina je bila na dobrem glasu, toda majhna kmetija ni mogla preživljati tako številne družine sama iz sebe. Gospodar je moral pogosto pogledati za postanskim zaslužkom. Bil je dobrega srca, sam je rad pomagal drugim, drugi so pomagali njemu.

Nekoč je bil naprošen k bližnjemu kmetu za kosca. Med košnjo je domača hčerka opazila, da se na nasprotnem bregu pri neki kmetiji čudno sumljivo kadi iz podstrešja. Sum, da nekaj ni prav, je še bolj potrdil njen oče, ki je rekel: Pa nobene-ga ni doma, sem jih videl, ko so šli v gozd z voli po listje in praprot.

Ko je to slišal Gaber, je takoj vrgel koso od sebe in se pognal v dolino, od tam pa v nasprotni breg. Tako je domača hčerka takoj pohitela na vas k fari, da bi priklicala še drugo pomoč. Naletela je med potjo na dva orožnika in jima povedala, da tam in tam verjetno gori. Takoj sta se obrnila v isto smer, kmalu so bili na poti tja še drugi, ki jih je deklica priklicala.

Gaber je bil prvi pri goreči hiši. Videl je, da res gori v podstrešju in da bo zdaj zdaj vsa slam-nata streha v ognju. Vrata v hišo so bila zaklenje-na, toda ko je krepki mož pognal vso svojo te-žo vanje, so odnehala in Gaber je bil že v veži. Brž je odprl najbližje okno in začel z divjo naglo metati skozi okno vse, kar mu je prišlo pod roko. Kmalu so bili na mestu še drugi reševalci in poma-gali. Iz spodnjih prostorov so kmalu spravili na varno vse pohištvo, hiša sama je pa bila že zapisa-na smrti. Medtem se je nabrala okoli nje že gruča ljudi, tudi domači so se vrnili iz gozda. Nenadoma se oglasi iz gruče obupen klic:

"Jezus, Marija, moj otrok, moj otrok!"

Bila je mati, ki je komaj dopovedala ljudem, kako je pustila svoje dete v zibelki ob peči, pa med rešenimi predmeti tega ni. Gaber si ni vzel časa, da bi ugibal, kako je mogel zibelko spregledati, nemudoma je planil nazaj v gorečo hišo in v za-dnjem hipu, preden se je hiša zgrudila sama vase, ves opečen prinesel na prosto dete — zdravo in celo.

Gabru so strgali gorečo obleko s telesa in ga odpeljali v celjsko bolnišnico. Vsa okolica je govo-rila o njegovem junaštvu in ga slavila. Fara in ob-čina sta prevzeli skrb za njegovo družino. Globoko so si ljudje oddahnili, ko so zvedeli, da je njihov junak iz nevarnosti in se bo lepo ozdravljen vrnil na dom.

Kmet Gaber in njegova strast.

Junaški Gaber je imel v sebi od zgodnje mla-dosti lovsko strast, ki jo je pa pred javnostjo spretno skrival. Tudi po vrnitvi iz bolnišnice je z

enako silo živela v njem. Kakor poprej, tako tudi sedaj: kadar je količkaj utegnil, se je umaknil v gozd, kjer je imel v votli bukvi dobro skrito lov-sko puško. Vse drugo si lahko mislimo.

Zaneslo ga je v gozd tudi prav tisto jutro, ko je g. Ros s tovarišema prisegal smrt staremu srnjaku. Oprtal si je bil velik koš in čez ramena si je vrgel koso. Oprezno se je povzpел do planinske-ga travnika, obstal, oprezoval nekaj časa, nato je začel mirno kositi planinsko travo. Tudi med ko-šnjo je vestno oprezoval na vse strani. Ko se je prepričal, da od nikoder ne preti nevarnost, je od-ložil koso, se splazil k votli bukvi in potegnil na dan puško. Z njo v roki se je skril v goščo in na-pel petelina.

Po polurnem čakanju je zaslišal v bližini srnja-ka, ne da bi ga videl. Pač pa je pribežala od na-sprotne strani mlada srna prav Gabru na muho. Puška je počila in srna je padla. Niti malo se pa Gabru ni sanjalo, da Ros in tovariša slišijo njegov strel. Odložil je puško in skočil k umirajoči srni. Tisti hip je bil že tudi srnjak tam, zaletel se je v Gabra, ga podrl vznak, nato pa šinil naprej v go-ščo. Gaber se je dvignil, pograbil srno in puško ter se previdno pomikal v gozd. Slišal je, kako je v bližini od nasprotne strani počil strel. Puško je skril v bukev, srno odnesel h košu, jo pobasal vanj in jo pokril z nakošeno travo. Oprtal si je koš in mirno stopal proti domu, kakor da se ni nič zgo-dilo.

Razočarani g. Ros.

Medtem so g. Ros in tovariša budno pazili, od-kod se bo prikazal lovski tat. Na njihovo začudenje se je namesto njega prikazal srnjak. Rosova pri-pravljena puška je počila, srnjak je napravil še nekaj obupnih skokov in padel. Vsi trije so planili k njemu in starejši lovec mu je po lovskem običa-ju vtaknil smrekovo vejico v gobec.

Ta krasni lovski uspeh jih je precej zamudil, vendar pa niso pozabili, da je treba izslediti tudi divjega lovca, čigar strel so razločno slišali. Ko so prišli na rob gozda nad Gabrovo hišo, so videli, kako je Gaber pravkar zavil okoli hleva z visoko naloženim košem trave. Obenem so zagledali v bre-gu nedaleč proč dva orožnika, ki sta se vzpenjala počasi po kolovozu navzgor. Kakor nalašč, je dejal Ros, in jima zaklical, naj počakata. Stopil je do njih in jima povedal ves dogodek tistega jutra. Zaključil je:

"Nihče drug ni mogel biti, Gaber krade v mo-jem lovišču".

(Dalje str. 371)

"MIR LJUDEM NA ZEMLJI"

DRUGO PISMO IZ RICHMONDA

Pričujoče pismo pa spada kakor nalašč na to-le mesto v naših MISLIH. Če je kdo ob prvem pismu dobil vtis, da je naš Stanko nekak upornik ali nergač, naj pazljivo prebere, pa se bo prepričal, kako zelo se je motil. — Ur.

V RUDEČEM KLJUNU ZELEN
MU OLJKOVA MLADIKA...
V POROŠTVO SPRAVE IN MIRU.
S. Gregorčič.

Cenjeno uredništvo:—

Zdi se mi potrebno dati nekaj nadaljnjih pojasnil na "Pismo iz Richmonda". Dvomite, da sem prav razumel tisto, da ima dolžnost dati svoj "Christmas Offering" tudi tisti, ki je šele dva meseca v Avstraliji. Zagotavljam Vas, da sem prav dobro razumel in si tudi zapomnil, čeprav je tega že več kot 5 let. Ker delate tako propagando za Richmond, je prav, da povem: Tisto ni bilo rečeno v Richmondu, ampak v znani cerkvi sv. Brigitte v No. Fitzroyu. G. kaplan, ki je to rekel, je bil pred enim letom še tam in je verjetno še sedaj. Kdor dvomi, ga lahko vpraša. Da bo slika bolj jasna, je treba še dodati, da je v nadaljevanju tudi rekel, da ni treba veliko dati, ampak kakih 10 šilingov "will do".

Kar se mene tiče, ne mislim, da je zavoljo tega kdo oduren, prej občudujem sposobnost govornikov, da brez ovinkov in naravnost pove. Tudi ne vidim razloga, zakaj naj bi bil tisti, ki je tukaj šele dva meseca, izvzet. Če ima že zaposlitev, kar je bilo v tistih časih normalno, je tak lahko še v boljšem položaju kot kdo, ki je tu že dolga leta. Hočem reči: dolgovi tak novinec še nima.

Svetujete, da bi poslal dopis v ADVOCATE. Tudi če bi imel resne pritožbe, bi desetkrat premislil, preden bi se spustil z njimi v prižganje, ker vem, da bi me kaj hitro ugnali v kozji rog. V Melbourne traja "lemenat" vsaj osem let in se gospodom na vsakem koraku pozna, da so presneto dobro podkovani — vse drugače kot kakšni škofje-loški kapucinarji. (Oho! — Ur.)

Zanimivo, je, da ste omenili neko "šesto cerkveno zapoved". Mimogrede rečeno: dvomim, da veste, da v Avstraliji pravijo, da jih je treba znati kakih sedem ali osem. (Res nisem vedel. — Ur.)

Ni pa čisto točna trditev, da ni nič rečeno, koliko moraš dati za cerkev. Praksa vsaj zahteva, da

se da neka objektivna mera, vsaj namigniti je treba, koliko. Težko boste kaj pridali zbrali, če boste na ves glas poudarjali, da ni nič rečeno, koliko naj kdo da. Na splošno se pravi, da naj dar ne bo samo "simboličen", ampak "substantial" ali "real sacrifice". Slišal sem na primer takole: "Every Catholic in every Parish should be making a worthy and worthwhile offering every Sunday."

Lahko Vam postržem tudi s številkami. Slišal sem že vse mogoče številke. Tako je nekdo dejal že pred leti, da je treba dati letno poprečno 25 — 30 funtov. Drugič je bilo govora v procentih — vse od 2 in pol do 12 in pol procentov od zaslužka. Avstralski kaplan, ki je zelo dobro pridigal italijanski, je zaklical: "Non penni! Non disprezzate!" Avstralcem pa je dejal, da nihče ne bi smel dati manj kot šiling za vsako zbirko med mašo, pa tudi če je "old age pensioner."

Tu v Richmondu (St. Ignatius) župnik Rev. L. T. Harper S.J. pusti "nove" pri miru. Morda misli, da so taki "no hoppers". Poleg njega sta pri fari poljski in italijanski kaplan. (Z Italijanom so si precej v laseh.) Za letni "Direct Appeal" je župnik takole dejal: "Tisti, ki so na osnovni plači, naj bi dali po pet funtov, drugi pa, ki zaslužijo več — 'let them give, they can!' Preveč bi bilo naštevati vse mogoče apele, card parties, prireditve itd, ki se priporočajo nedeljo za nedeljo. Če je tako v starejših farah, ki nimajo dolgov, kajšale mora biti v novejših, ki imajo še na zemlji in na poslopih po 50 do 100 tisoč funtov dolga za odplačevanje in obresti povrh. In koliko tekočih izdatkov, med drugim pol tucata ali več učiteljskih plač.

Da si ne bi vsega tega razlagali kot pritožbo, moram malo več povedati, kaj o vsem tem mislim.

Morda se komu zdi malenkostno, vendar ima globlji vzgojni pomen. Lastnost, ki se v Avstraliji zelo poudarja, je "generosity". "Be generous, give generously", — ali v obliki pohvale: Your generosity je nepreskosljiva in lahko ste nanjo po pravici ponosni (justly proud). Ne vem, če je v slovenskem besednjaku enakovredna beseda za "generosity". Če je, se ne spominjam, da bi jo kdaj slišal. Naša vzgoja ni bila ravno na višini. Prištevati se moramo med tisto skupino, ki se ji pravi: Catholics without Catholic education. Slovenske razmere, gledane v tej luči, so kakor stvar, ki se vrti v začaranem krogu. To stanje onemogoča vsak napredek, ubija navdušenje. Zakaj nimamo Slovenci nikjer neke velike ustanove, ko bi jih moralo biti na tucate? Eden glavnih vzrokov je, da taka stvar dobi stane. Velike vsote pa med Slovenci ni mogoče zbrati. Zbrati pa je ni mogoče — ne zaradi materialne revščine, ampak zaradi pomanjkanja "generosity". Te pa ni, ker o njej ne govorimo. Ne govorimo o njej, ker nismo bili tako vzgojeni.

Tu se zdi, da je tista točka, kjer bi se začrni krog dal razbiti. Seveda starih konj ni mogoče več kaj novega naučiti. Če bi začeli pri mladini, bo prihodnja generacija dočkala boljše čase. Zanimiv

je naslednji citat: "Every young wage-earner needs to give more than the Parish needs to receive". Boste povedali, kaj mislite o tem stavku? Dobro bi bilo tudi poznati tiste "spiritual motives which should inspire giving". To je vse v zvezi s tem, kar sem poprej napisal.

P. Bazilij piše, da ostaneta le dve možnosti: imeti tiho mašo ali pa ljudsko petje. (Mimogrede: maša z ljudskim petjem je še vedno tiha maša, ali ne?) Nimam nič proti. Tudi nimam nič proti ljudskemu petju kot takemu. So pa še druge alternative. Na primer pri malteški maši v St. Francis cerkvi, duhovnik ostane ves čas na prižnici in razlaga ter z ljudmi recitira mašo.

Da preidemo še na kako drugo temo: Kaj ko bi nam pater za spremembo v svoji tipkariji napisal razpravo o naslednji trditvi: It is not possible to have the habit of prayer without regular and serious reading to feed it? — Ali to res drži ali je samo lepa fraza?

Iskreno pozdravlja Stanko Adnrejšič.

Dostavek uredništva. — "Generosity" je po naše: širokosrčnost, radodarnost, darežljivost in podobno. Pesnik Gregorčič je izrazil to lastnost z verzom: "Odprti srce, odprti roke..."

“ZAKAJ NIMAMO NIKJER VELIKE USTANOVE?”

TO VPRAŠANJE JE VZETO iz pisma Stanka Andrejašiča, ki je prav tu zraven natisnjeno. Bolj natanko se njegovo vprašanje glasi: "Zakaj nimamo Slovenci **nikjer** neke velike ustanove, ki bi jih moralo biti na tucate?" Stanko sam odgovarja in njegov odgovor ni slab. Za naše izpraševanje vesti — jako dober! Vendar mi nehote sili še marsikaj v razmišljanje.

Na kakšno "ustanove" misli Stanko? Prav jasno ni povedal, vendar se da razbrati, da misli na neke **vzgojne** ustanove, ki bi iz slovenskih ljudi napravljale "Catholics with Catholic education", pospeševale napredek in navdušenje. Ali res nič takega nimamo?

Če je mislil Stanko le na nas v Avstraliji — hm! Toda beseda **nikjer** kaže, da prav tako sodi o Slovencih drugod. Vsaj tako bi se dalo sklepati. Toda če je tako — nikakor ne drži. Imamo nekaj prav lepih ustanov, ki pa morda med nami tu še niso dovolj znane. Da menda tudi Stanku niso znane, je morda krivda poleg drugega tudi na naših MISLIH, ki o takih zadevah premalo poročajo... Ali naj zapišem: Mea culpa?

V Argentini: Slovenska Kulturna Akcija, ki iz-

daja knjige, da niti komunisti v domovini ne morejo mimo njih! Slovensko duhovniško semenišče, ki ga priznava sam sv. Oče. Baragovo semenišče za vzgojo misijonarjev med pogani. Slovenska misijonska zveza, ki podpira stotino slovenskih misijonarjev po poganskih deželah in izdaja prekrasen mesečnik KATOLIŠKI MISIJONI. Društvo Družabna Pravda, ki goji med nami socialno zavest in znanost. In tako dalje, in tako dalje, saj sem le drobec omenil.

Kaj vse še imajo, naj pojasni prepis iz celovskega Našega Tednika, kjer berem:

"Mendoza (v Argentini) je mesto s 600.000 prebivalci. Med njimi je kakih 500 Slovencev. Imajo svoj Dom, deloma last (slovenske) keramične tovarne, deloma Društva Slovencev. Je prav velika reč. V njem je gledališka dvorana, soba za petje, za sestanke, dve stanovanji in športni prostor. Imajo gledališki krožek, fantovski in deklški krožek, slovenski šolski tečaj, slovensko knjižnico in — slov. božjo službo. Dijaki so zelo resni in delavni. Duhovni oče vsega tega dela je bil rajni ravnatelj Marko Bajuk..."

Konec str. 374

TONČEK IZ POTOKA

Povest

Spisal p. Bazilij, ilustriral Fr. Gorše

O veliki noči je prosil Tonček za dopust. Nametil se je v Stično, da se poslovil od potoškega doma. V Ljubljani se mu je pridružila Neža. Škoda, da Ivanke ni bilo več, sicer bi šli v treh proti domu. V Mariboru je stopila k nunam in postala sestra Barbara.

Brat in sestra sta se na Dolenjsko prvič peljala z vlakom, ki je prejšnje leto stekel iz Ljubljane proti Novemu mestu. Pa ju vožnja ni prav nič veselila. Sedela sta pri oknu in bolj malo govorila. Kot bi se peljala na pogreb...

Še teže jima je bilo, ko sta s postaje v Ivančni gorici stopala proti Stični. Saj nista več namerjala zaviti v Potok. Mimogrede sta obiskala očetov grob in skupaj zmolila očenaš, nato sta se ustavila v Gaberju pri materi in Franci.

Tu sta zvedela, da Janezove žene ni več na domu. Odšla je s tremi otroki za možem. Domačijo so kupili Podobnikovi z Dobrave. Pintarčkovim otrokom bo sodnija izplačala, kar jim pripada od kmetije po materinem prepisu na Janeza. Tonček in Neža bosta dobila s sedemindvajsetim letom knjižico z nekaj denarja.

"Požvižgam se na tiste groše! Ko bi le dom še stal..." je Tonček zamahnil z roko. A dom je bil v tujih rokah. Le skrinjo z zapuščino očetovega brata Antona, koprškega župnika, je mati s svojimi cunjami vred prepeljala v Gaberje. Tam bo čakala, da se vrnejo v Stično beli menihi...

Popoldne sta odšla Tonček in Neža proti Potoku. Kot bi šla prosit vbogajme, sta se bližala mostiču na dvorišče. Tako skrivnostno mir je ležal nad dolino. Bela nedelja je bila: v mlinu ni ropotalo in potok ni padal na kolo ter šumel v tolmun.

Potrkala sta in prosila vstopa. Podobnikovi so ju spoznali. Dobri ljudje so bili, takoj so jima prinesli na mizo pogače in svinjine ter oba pogostili. Pogovor pa ni stekel kot bi drugače.

"Vse kakor nekoč... Še žlico in krožnik poznam. A zdaj ne morem več reči, da sta naša," je bilo Tončku hudo.

Rajši sta se s sestro poslovila. Zavila sta ob hiši mimo čebelnjaka in se dvignila v hrib. Šele

na Kovačevem lazju pri domači njivi sta se ustavila in se še enkrat ozrla na Potok.

Med zelenjem, ob srebrnem traku stiškega potoka, je stal Pintarčkov dom. Obdan od sončne luči, ves lep in spokojen. Kot bi ne vedel, da so v njem tuji ljudje — — —

...A MLADOST SE MOJA NIKDAR VEČ NE VRNE.

Tako je postal, da sam ni vedel kdaj, iz potoškega Tončka zastavni Tone, ki si je moral sam pomagati skozi življenje. Po odsluženih vojakihi je odšel v Trst, kjer je dobil državno službo na davkariji. Nato je rajši presedlal k pošti, se preselil v Ljubljano in ustanovil svoje ognjišče.

V Stični se je oglasil vsako leto za materin god in kadar je umrl kateri sorodnikov. Ko pa je grob pokril tudi Pintarčkov mater, ga je manj vleklo v rojstno vas.

Pač! Ko so se v letu Gospodovem tisočosemstoosemindevdesetem vrnili v Stično beli menihi in zopet prevzeli mogočni samostan, je tudi Tonček postavljaj mlaje in pribijal vence na slavoloke. Skrinjo z zapuščino strica Antona pa je pripeljal na samostransko porto. Oddal jo je novodošlim redovnikom, kakor je želel pokojni stric in je tolikokrat naročal očce. Bili so veseli lepih mašnih plaščev in zlatih oltarnih posod. Knjige so romale v samostansko knjižnico in z njimi tudi starodavna listina, ki jo je nekoč od stiškega opata dobil Pintarčkov rod. — Deset let pozneje, ko so pred stiško cerkvijo žalostne Matere božje zopet stali mlaji, pa je bil Tonček z belim nagljem na prsih med povabljeni. Kastelčev Lojzek, sestre Ančke sin, je zapel novo mašo — — —

Vse svoje sestre in brata je preživel, a danes tudi Tončka krije zemlja. Ko sem pisal zadnje strani, je ležal na smrtni postelji: skoraj osemdesetletni starček, kateremu so leta upognila hrbet in zorala obraz. V očeh je polagoma ugašal ogenj — sinu dolenjskega svobodnjaškega rodu, ki ga je življenje zgoljufalo za dom in ga oropalo rodne grude, pa mu ljubezni do nje vzeti ni moglo.

Tonček ne bo bral iz teh listov svojih spominov. Ne bo mu več oživela mladost kot vsakokrat, ko so se okrog njega zbrali otroci ter jim je pripovedoval svoje zgodbe, ko sem mu sedel na kolenih in ga z odprtimi usti poslušal. Kajti jaz sem bil njegov najmlajši...

Z Bogom, očka moj, Tonček iz Potoka!

Orožnika sta nejeverno zmajevala z glavama, češ preveč dobro pozna Gabra in njegovo poštenost. Vseposod je mož na najboljšem glasu. Ko je pa Ros le vztrajal, sta namerila korake proti Gabrovi kmetiji. Zadovoljen s tem prvim uspehom se je Ros s tovarišema vrnil k srnjaku, da ga spravijo domov. Ni slutil, kakšno razočaranje ga čaka. Srnjaka namreč ni bilo več tam, sploh ni bilo sledu za njim. Ros je obstal, kakor bi ga kdo polil z mrzlo vodo. Ogledoval je mesto, kjer so pustili srnjaka, pogled je metal v grm, kjer naj bi bil njegov nahrbtnik. Besede ni spravil iz sebe.

"Srnjak se je samo potuhnil, ni bil mrtev, to je edina razlaga", je rekel starejši lovec.

"To bi človek že verjel", je tedaj bruhalo iz Rosa, "toda da je srnjak odnesel s seboj tudi moj nahrbtnik, to mi ne gre v glavo."

Tovariša sta pogledala v grm, res tudi nahrbtnika ni bilo. Pohitela sta vsak v svoje zaklonišče, njuna nahrbtnika sta bila tam. Stvar je postala naravnost smešna, kakor je bila tudi zagonetna. Tovarišema ni kazalo, da bi se norčevala iz Rosa, preveč je bil prizadet. Rajši sta mu ponudila požirek iz svojih drobnih steklenic. Obe je na dušek izpraznil. Čutil se je kolikor toliko potolaženega. Povabil je tovariša s seboj na faro in tam v gostilno. Med potjo je grozil vsem divjim lovcem in jim obetal, da jim že pokaže, po čem je lovska mast.

Žandar ziblje Gabrovo dete.

Medtem je Gaber pri hlevu odložil koš, potegnil iz njega srno in jo odnesel v hišo. Žena je ravnno odpravljala otroke v šolo, ko pogleda skozi okno in zavpije:

"Bog pomagaj, orožnika sta na potu k nam!"

Kakor bi mignil, je skočil Gaber k zibelki, ki je v njej spala mala Rezika. Dvigne otroka in ga skoraj vrže ženi v naročje. Dvigne slamnjačo in v prazno zibelko položi srno. Naslednji hip je bila že tudi slamnjača nazaj in dete na njej. Žena je mirno nadaljevala svoj opravke pri šolarjih, Gaber je sedel k zibelki, jo pognal in pel: Aja tu tu, aja tutu...

Vstopila sta orožnika. Povedala sta, po kakšnem opravku sta prišla, in Gaber jima je prigovarjal, naj le vestno preiščeta hlev, hišo in vse, kar se jima zdi prav. Bila sta prepričana, da je Gaber nedolžen, toda dolžnost je dolžnost. Ko nista ničesar našla, sta se vrnila v hišo in sedla za mizo. Da bi ničesar ne zanemarila, sta hotela Gabra še to ali ono vprašati. Prebrisani mož ju je prehitel.

"Po tem napornem delu sta pač zaslužila požirek, ali ne?"

Nič se nista branila. Gaber je pa enemu pomignil, naj malo poziblje dete, medtem bo on skočil v klet po požirek. Orožnik je bil takoj na uslugo in nežno poganjal zibelko. Gaber se je vrnil s požirkom in prigrizkom, oboje sta orožnika hvaležno sprejela. Razpletel se je prijazen pogovor, na srno so vsi kmalu pozabili. Ko je Gaber omenil, da mora še danes v mesto po nujnih opravkih, sta mu dejala, naj ju počaka pri kolovozu ob tem in tem času, pojdejo lahko skupaj. Tedaj sta se lepo poslovila in odšla.

Srna se je dovolj nazibala

Po odhodu orožnikov sta Gaber in žena planila v smeh, da nikoli kaj takega. Mož je dvignil srno iz zibelke in jo naglo očedil. Žena mu je prinesla platneno vrečo in srna je izginila v njej. V drugo večjo vrečo sta nasula koruze najprej na dno, položila vanjo v platno zavito srno, nato pa še več koruze, da je bila velika vreča polna.

Ob napovedanem času si je Gaber naložil vrečo koruze na rame in šel h kolovozu čakati orožnikov. Vse je šlo gladko in orožnika sta prav do ceste stopala ob kmetu nesluteč, da delata častno stražo srni na njenem zadnjem potovanju. Na veliki cesti jih je došel kmet z vozom in vse tri povabil, naj prisedejo, kar so hvaležno sprejeli.

Prišedši v mesto sta se orožnika lepo poslovila in ponovno zahvalila Gabru za gostoljubnost. Ta je pa poprosil kmeta, naj ga potegne do mesarja. Kmet je rad privolil, še več: dejal je, da tudi njegova pot vodi k dotičnemu mesarju.

Ko se je mogočni mesar pokazal na pragu, se je takoj videlo, da sta oba kmeta, Gaber in voznik, njegova dobra znanca. Zato tudi nista nič skrivala drug pred drugim, kaj ju je prignalo k mesarju. Gaber je oddal svojo "koruzo" mesar je pošteno plačal, saj ni bilo prvič. Toda tudi oni drugi kmet je imel nekaj naprodaj, pa je moral pokazati. Brez zadrege je odvezal vrečo in privlekel iz nje za noge vlikega srnjaka. Gaber je debelo pogledal, mesar je hitro precenil vrednost blaga in plačal.

"Tak si ti ustrelil srnjaka, kdo bi si mislil", je rekel Gaber kmetu, ko sta se spet skupaj peljala proti domu.

"Nisem ga, prav zares ne. Saj nisem imel niti puške s seboj".

"Kako bi drugače prišel do njega", je Gaber pokazal, da ne verjame.

"Bom povedal, prav po pravici povedal. Zakaj bi tajil pred teboj, ko si prav tak tič kot jaz. Ali poslušaj?"

"Poslušam".

Konec str. 373

MARTIN KRPAN

v Avstraliji

Lojze Košorok

ZGODBO O MARTINU KRPANU POZNATE. Dandanes Martin Krpan ne šari samo po Dunaju, postal je drag gost tudi drugod po svetu. Danes Slovenci nismo več 'uboga gmajna', danes na vseh področjih kulturnega udejstvovanja korakamo vstric za drugimi evropskimi narodi.

Kaj pa bi rekli o Slovencih v Avstraliji? Zdi se mi, da med nami Martin Krpan še ni premagal Brdavs.

Pred mano na mizi leže MISLI, ki to leto obhajajo desetletnico svojega obstoja. Poleg MISLI leži manjši list: NAŠA LUČ, glasilo slovenskih izseljencev v zahodni Evropi. Oba lista sta si vsebinsko sorodna, oba obhajata isto poslanstvo, **oba imata ta mesec za seboj svoji desetletnici.**

Ta podobnost in to naključje se mi zdi omembe vredno. Pravi, da je tisk sedma velesila. Trditev brez dvoma stoodstotno drži. Sploh si ne moremo misliti kulturnega in družabnega življenja brez te velesile. Če bi Slovenci v zamejstvu ne imeli svojega tiska, svojih listov, bi bili kar izgubljeni. Toda imamo, hvala Bogu, lepo število lepih in vsebinsko dobrih listov in z njimi se po pravici ponašamo. So najboljši dokaz naše resnične kulturnosti.

Slovenci živimo razmetani po vseh kontinentih in državah sveta. Tujec ti je sosed, rojak v bližini neznanec. Toda s pomočjo svojega tiska smo le ostali enota, slovenska skupnost — slovenski narod na tujem! Iz poročil v listih vemo drug za drugega. V njih zasledujemo napore in uspehe raznih skupin, organizacij in poedincev. V njih beremo o porajanju novih slovenskih družin, o veseljih in žalostnih dogodkih med njimi. Dobri listi nam dajejo še več. Posredujejo nam dragocenosti iz bogatih zakladnic našega naroda, vzgajajo in spodbujajo nas h kulturnemu, нравnemu in verskemu življenju.

Slovenski list nas že s svojo domačo besedo veže z domovino in domom. Govori nam o lepotah naše zemlje, o kulturnem in tehničnem napredku domovine, kar pa dandanes — žal narod plačuje s krvjo in solzami. Zato so se nam ti listi tako priljubili, saj jokajo z jokajočimi in se veselijo z veselimi. Vse to so naše MISLI skozi desetletje vestno vršile, prav kakor NAŠA LUČ med svojimi. Nastaja pa zdaj vprašanje, če smo mi izpolnili svojo dolžnost do lista MISLI. Pa ne, da bi bil med nami

Brdavs še tako močan, da mu Martin Krpan blizu ne more?

Ko primerjam MISLI in NAŠO LUČ, prihajam do zaključka, da sta si brat in sestra, čeprav je sestra manjša od brata in bolj skromna. Vendar pa najdem prav v NAŠI LUČI nekaj, česar pogosto zelo pogrešam v MISLIH. Skoraj polovico NAŠE LUČI zavzemajo poročila o društvi in njihovem kulturnem udejstvovanju. Berem o uspehih oder-skih nastopov v Franciji, Belgiji, na Nizozemskem in drugod. Sam sem bil več let med njimi in lahko rečem, da so me presenečali ti po večini preprosti rudarji s svojimi uspelimi pevskimi zbori in drugimi prireditvami. Marsikje smo imeli tudi slovenske šolske tečaje, čeprav skromne, a uspehi niso izostali.

Tega vsega v Avstraliji skoraj ni, dasi nas je dovolj tu in bi se dalo vsaj v večjih krajih marsikaj izvesti. Kolikor mi je znano, je bilo že marsikje več neuspešnih poskusov, pa je menda ostalo povsod le pri poskusih. Posebno presneča, da — to so že drugi izrekli — v Avstraliji nikjer nimamo poštenega pevskega zbora, ko je pevskih talentov med nami na pretek. In zakaj z igrami na odru nikamor ne pridemo?

Vzemimo za primer Slovensko društvo Sydney. V tem letu si je zadalo lepo nalogo in pokazalo veliko dobre volje za kulturno delovanje, a je le kosček programa moglo uresničiti. Finžgarjeva VERIGA, ki je bila dobro igrana, pa je s trikratno uprizoritvijo prinesla društvu finančni polom, je dokaz, kako množica Slovencev dopušča, da se trudi in napenja le peščica ljudi. Tako je bil odbor prisiljen opustiti vse druge nameravane prireditve, med njimi "Slovensko razstavo". Priprave zanj so bile že v polnem teku in brez dvoma bi se z njo najlepše predstavili sami sebi in avstralskim sosedom.

Sprašujemo se po vzrokih splošnega nezanimanja za take reči. Na misel mi prihajajo besede pokojnega dr. Odarja:

"Ali ne opazujete, kako se materializem loteva tudi nas Slovencev? Vsi tožimo o njem, vsi ga čutimo. Kri nam pije. Zaradi njega imamo dan za dnem manj časa, manj veselja, manj ljubezni za duhovne reči in za nesebično delo po naših organizacijah. Zaradi življenjskega materializma se nam bližnji več ne smili, čeprav umira od telesne ali duhovne bede. Denar, ugodnost in uživanje postajajo cilj našega življenja."

Na žalost mora človek kar pritrditi resnim besedam resnega opazovalca. Da, besede veljajo tudi o nas v Avstraliji. Srečuješ le prepogosto take, ki za nekoristne in celo škodljive reči razmetavajo desetake, nimajo pa razumevenja za potrebe slovenske skupnosti in na slovenskih prireditvah jih ne vidiš...

Kaj torej? Ali bomo pustili, da bo naš Martin Krpan v Avstraliji sramotno premagan? Morda še

najbolj prav pri nas v Sydneyu? To vprašanje je življenje in smrt našega slovenstva in človečanstva!

ZVEDELI SMO

Zvedeli smo, da je bil g. misijonar Stan-ko Podržaj v Indiji zelo bolan. To je vzrok, da že dolgo ni mogel napisati svojih poročil Z BENGALSKIH POLJAN.

Upamo, da je medtem že ozdravel. Ali mu bomo za letošnji božič zbrali kaj darov? Dajmo, dajmo!

MISLI prosijo zanj, pošljite kar na njihov naslov. Ko boste mislili na božično obdarovanje tistih, ki jih imate radi, vključite mednje tudi g. misijonarja Stanka Podržaja v Indiji! — MISLI.

G A B E R

(s str. 371, konec)

"Z ženo sva šla v gozd po listje. Zvedava babnica je imela povsod oko, pa zagleda na travniku, da nekaj sumljivega leži. Ustavim voliča in oba stopiva pogledat. Bil je srnjak s smrekovo vejico v gobcu. Imenitna najdba! Gledam okoli, nikjer žive duše, nikjer se ni nič ganilo. Pomisli na skušnjavo, ki me je izzivala na ves glas! Ni mi bilo do tega, da bi se ji ustavljal, pograbil sem srnjaka za bedra in hajdi z menoj na voz! Pa je že moja babnica spet nekaj videla. Lepo napet nahrbtnik v grmu! Tudi ta je odšel z menoj na voz, oboje sem pokril z močnim nasipom listja. Zdaj veš, da sta orožnika tudi mojemu srnjaku delala častno stražo, ne samo tvoji oskubljeni srni."

Zadnje grožnje gospoda Rosa.

Gaber in njegov tovariš sta se vso pot smejala, ko sta pa dospela v vas, sta si hotela židano voljo še malo bolj podkrepiti v gostilni. Ustavita pred njo in vstopita. Kakor nalašč so v kotu za mizo sedeli g. Ros in oba njegova lovsko pomočnika. Brez zadrege sta Gaber in drugi kmet sedla k svoji mizi in naročila pijače. Ros ju je nekaj časa grdo pogledoval, potem je začel obnavljati proti svojima tovarišema ves dogodek. Le kdo mu je odnesel srnjaka in nahrbtnik...

Tedaj se je dvignil Gaber in stopil bliže.

"Gospod Ros, menda boste tudi za to dvojico mene dolžili. Svetujem vam, počakajte vsaj toliko, da pozabim kako ste mi poslali orožnike na vrat!"

"Grdo je bilo to!" je vzkliknil drugi kmet in udaril s pestjo po mizi.

Gospodu Rosu je zastala beseda. Zavedel se je, da z Gabrom ni dobro češnje zobati, ko je vsepovsod tako veljaven mož. Počasi je začel obračati pogovor v prijazno smer. Samo eno pritožbo je še imel:

"Kmetje bi mi lahko pomagali, da izsledim divjega lovca."

"To je že res", je brž pritegnil Gaber, "toda pomislite, da ima divji lovec puško, jaz pa svoje kože ne nosim preveč rad naprodaj. Kadar bom smel tudi jaz imeti svojo puško, ne bom odrekal."

To je g. Rosu spet zaprlo sapo. Kmalu je vstal in odšel s svojo lovsko bratovščino po svojih opravkih. Kmeta sta se spet smejala, ponosna na lepo posrečeno potegavščino. Dvakrat židane volje sta prišla vsak na svoj dom.

★

To lovsko zgodbo je torej šegavi rajni Karel Tušek rad pripovedoval. Če je bilo res vse natančno tako, kot je povedal, ga nisem vprašal. Saj sem vedel, da imajo lovske zgodbe posebno pravico.

NI JE POTI NAZAJ...

(Konec)

XVI.

BENNILONGU NI BILO TREBA DOLGO ISKATI nasprotnika. Colbee je prav tako dobro vedel, da mora boj odločiti med njima, pa se ni izogibal. Našla sta se za velikim drevesom in se tako sovražno pogledala, da je bilo obema jasno: brez besede so bo vnela borba. Colbee je bil hitrejši, s prvim zagonom je Bennilonga razorožil. Njegovo kopje je nasprotnika tako oplazilo, da je na mestu omahnil. Izgubil je zavest.

Ko se je prebudil, se je znašel pod vejami košatega pritlikavca, ko je rasel iz velike razpoke v skali. Vse kosti so ga bolele. Z veliko muko se je splazil na površje. Na noge ni mogel. Obsedel je s hrptom naslonjen na veliko drevo in se zagledal v luno, ki je pošiljala medle žarke skozi košato drevesno krošnjo.

Potipal si je gornjo preklano ustnico, ki je bila neprijetno nabuhla. Zastokal je od bolečine. Tudi na plečih si je otipal globoko svežo rano. Postalo ga je sram zavoljo tako hitrega poraza. Zbolela ga je živa zavest, da ga je življenje med belimi grdo pomehkužilo.

Segel je po steklenici in si vlil v usta za globok požirek. Potem še enkrat in še tretjič. Kmalu je začutil, da se vračajo moči in tudi spomin je oživel. Mislil je na čase, ko je imel v življenju samo en zakon — zakon črnega plemena. Zdaj je nad njim še zakon bledolčnikov — kako smešne postave ima! Nikoli ne veš, kaj je prav in kaj ni. In vendar se mu Bennilong ne more izmotati, ne more se vrniti nazaj med svoje ljudi. Ne zaupajo mu več, ne marajo zanj. Obsojajo ga, češ da je koval načrte z bledolčniki zoper lastni rod...

Res je, nekdanj mir, ki je vladal na tej zemlji, odkar kdo pomni, je izgubljen. Tujci so prinesli ogromno spremembo. Bennilongova misel se je ustavila pri prvem Be-angu — Arthurju Philipu. Ta bi še kar bil, je moral priznati, zakaj ni mu bilo do zasedbe prostrane zemlje, zadovoljil se je z majhnim kosom. Tudi je hotel ustvariti prijateljstvo med belimi in črnimi. A novi, ki se je Bennilong vrnil z njim iz Londona, je mož drugačnega kova. Iz pogovorov, ki jih je Bennilong vsaj napol razumel, je bilo spoznati, da hoče črne do konca izriniti. Namesto prijateljstva bo nastalo nepomirljivo sovražstvo, tekla bo kri, vladala bo smrt...

S težkim srcem je Bennilong dejal sam sebi:

"Jaz pa nisem ne tu ne tam, k nobeni stranki ne spadam več... Tukaj sedim in moči me zapušča. Zapustil me je tudi veliki Be-anga, ki živi nad oblaki in je dal postave mojim rojakom, bledolčniki pa hočejo vse na glavo postaviti..."

Spet je segel po steklenici in si nalil polna usta. Iz obupa je praznil steklenico, ki je bila namenjena Colbeeju. Toda začutil je, da si iz nje črpa moč. Postavil se je na noge in s kalnimi očmi zrl v svet. Za hip se je zdelo, da so bolečine na plečih in na ustnici prenehale. Mišice so se mu napelje in skoraj je mislil, da bi zdaj z enim zamahom zdrobil Colbeeja. Domišljija se mu je prebudila, obšel ga je pesniški navdih. Da, tudi pesem bi še zmoget, daljšo in lepšo kot nekdaj. Že je skušal zbrati besede, pa mu je udarila v glavo omotica. Tudi mišice so popustile in kakor posekano drevo se je zrušil na tla. Ni se zavedel, da je pri padcu razbil steklenico in se prevalil ne njene ostre črepinje... Bolečin ni občutil.

V nezavesti je preložil roko in zadel z njo ob ostro polomljeno steklo. Nevede si je prerezal na laktu žilo. Kri se je vlila in pordečila sivo skalovje... Bennilong je ni videl. Mirno je ležal in globoko dihal, v zmerom večjih presledkih, dokler... Nad krošnjami evkaliptov visoko pod nebom so se zbirali črni oblaki.

VELIKA USTANOVA...

(s str. 369)

Torej vse to v mestu s 500 Slovencei, 1100 km. proč od Buenos Airesa! Pa bi podobnih zgledov lahko navedel celo vrsto. Saj imajo rojaki v Argentini celo svojo lastno "Slovensko vas"!

Vidim, da ne morem naprej. Ni prostora. Naj pa ostane le pri Argentini, čeprav pri rad skočil še v severno Ameriko, v Kanado, na Angleško itd. končno v Celovec, Gorico, Trst... O, bi se dalo veliko povedati tudi o slovenski "generosity" po širnem svetu. In prav nič manj — iz domovine, kakor tudi je tam danes hudo...

Avstralija? Žal, nimam dosti dodatki k Stankovi trditvi. Vendar:

V najnovejši številki KATOLIŠKIH MISIJONOV berem med darovi za slovenske misijonarje:

£ 300-0-0: N.N. iz Avstralije;

£ 100-0-0: N.N. iz Avstralije.

Torej vendar nekaj! Vse to pa prav nič ne pobije Stankove misli, da nam je treba resne vzgoje za "generosity" — darežljivost in velikodušnost. Hvala Bogu, da se ta naša zelo potrebna vzgoja lahko vrši ob naših lastnih zgledih, čeprav bi jih bilo lahko sto procentov več! — Ur.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Dragi moji otroci: —

Danes imam pa najprej povedati veselo novico. Naš KOTIČEK je prejel kar 4 pisma in to iz Sydneya, oz. Blacktowna. Oglasili so se Filipčičevi: Avica, Kristina, Slavko in Slavica. Le posnemajte jih! Mala Avica je napisala tako:

“Dragi Kotiček in gospodična Anica! Sem zelo vesela, da tudi jaz pišem svoje prvo pismo za MISLI. Imam osem let in hodim v drugi razred k sestram nunam v šolo. Sem bila že tudi pri prvem sv. obhajilu skupaj s sestro Marijo Kristino. Bilo je zelo lepo. Vsak dan se učim tudi slovensko in rada čitam knjigo MOJCA BERE. Bi še pisala, pa ne morem več, ker me boli roka. Lepo Vas pozdravlja in vošči vesel Božič — Ava Marija Filipčič.

Podobno je pisala tudi Kristinca. Prav lepa hvala obema, pa seveda Slavici in Slavku. Mislim, da bo p. urednik priobčil pisma teh dveh v KRIZEM, ker je Kotiček tako tesen. Le oglasite se pogosto, pa tudi drugi. Pišite, kaj vam bo prinesel sv. Miklavž. Sedaj ste gotovo vsi zelo pridni, kajne?

Vsem malim in velikim Kotičkarjem ter njihovim staršem želim vesele božične praznike in uspešno polno novo leto. Vaša Anica.

Božična zgodbica

Prišel je sveti večer. Mama je okrasila božično drevesce ter postavila jaslice. Stanko in Kristina sta po mahu razpostavljala pastirčke in ovčke. Predno so se odpravili k polnočnici, je mama rekla: “Sedaj bomo pa zapeli božično pesem”.

Začeli so peti Sveto noč, toda pesem je kmalu zamrla.

“Atek manjka in njegove citre”, je rekla Kristina.

Res ni bilo doma ateka, moral je iti daleč po opravkih, pa so mislili, da se bo vrnil za Božič. Če se mu le ni kaj pripetilo?

Zapeli so zvonovi in otroka sta šla z mamo k polnočnici. Težko jim je bilo pri srečih brez ateka. Po cestah je postalo zmerom bolj živo. Od vsen strani so ljudje hiteli v cerkev. Pred vhodom v cerkev je mama opomnila svoja otroka, naj lepo molita za ateka.

Ko sta prispela do jaslí, je bilo tam že polno otrok. Kristina se je s težavo prerila skozi gnečo. Hotela je pa biti prav blizu Jezuščka, da bi mu laže zaupno povedala svoje želje. Da bi se atek kmalu vrnil, če le mogoče, že nocoj!

Tako je molil tudi Slavko, mama pa spet po svoje. Ubrano petje je donelo po cerkvi, na oltarju se je ponovilo Rojstvo Jezusovo med sv. mašo. Kristina je kar naprej pogledovala Jezuščka v jaslícah in ugibala, če je že prikimal njeni prošnji. Božično petje, je komaj slišala tako je bila zaverovana v svojo željo, da bi se atek vrnil. Zazdelo se ji je, da Jezuščka zebe. Na tihem mu je rekla: Če bi vedela, da te res zebe, bi ti prinesla odejo od moje pupe. Tedaj se je Jezušček nasmehnil. Če ne zares, se je pa Kristini tako zdelo. Začela je do konca verjeti, da bo njena prošnja uslišana.

Ko so po končani polnočnici prihajali bliže in bliže doma, so že od daleč videli, da je hiša vsa razsvetljena. Ni bilo treba dolgo ugibati. Atek jih je čakal na pragu in se veselo smejal. Vsi so šli v hišo in atek je vzel citre. Dotaknil se je strun. Zdaj se je oglasila pesem, ki kar ni hotela nehati, vse drugače kot prej pred polnočnico:

“Sveta noč, blažena noč!”

Spis o romanju

Na prvo nedeljo v novembru ni bilo slovenske šole. Smo šli po sv. maši na pokopališče pokropit slovenske grobove. Tam počiva tudi moj bratec Dušan. Od tam smo poromali v Sunbury in se pridružili procesiji. Sonce nas je gredo, kar se da. Prišlo je veliko ljudi, dosti v narodnih nošah. Tudi slovenskih je bilo precej. Nad našo skupino je vihrala nova zastava Karmelske Kraljice iz domače fare Podgraje v Sloveniji. Med nami je bil tudi g. misijonar p. Odilo iz Sydneya, ki je vodil naše petje. Škoda, da ni ostal kar med nami. — Anica Brne.

Pismo sv. Miklavžu

Preljubi sv. Miklavž! Minilo je že leto dni, odkar si bil zadnjič med nami. Res so bila naša srca vesela, ko smo zagledali darila. Veš, jako se veselimo, da boš to leto zopet prišel med nas. Moram Ti napisati, kakšno veselje imam do šole. Posebno rada pa hodim v slovensko šolo. Rada se učim. Tudi večerne in jutranje molitve k Materi božji in angelu varuhu nikoli ne pozabim. Upam, da tudi Ti mene ne boš.

Lepo Te pozdravlja in se veseli Tvojega prihoda med nas — Anica Vogrinčič.

ANTARCTICA

Janez Primožič

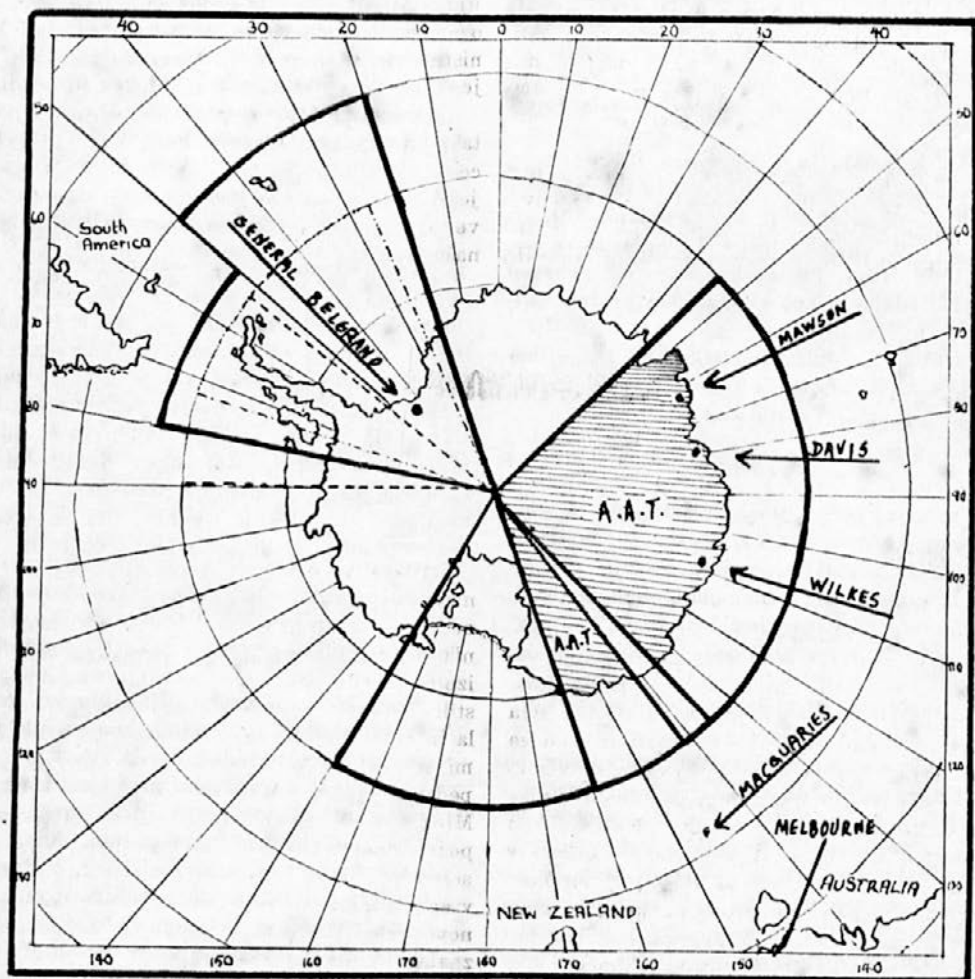
Priložnost za ta spis je dala nova avstralska poštna zanka 5d s sliko raziskovalca Mawsona.

MNOGIM AVSTRALCEM, ZLASTI NOVEJŠIM PRISELJENCEM, je le malo znano, da si Avstralija razen nekaj otokov v Tihem morju prisvaja ozemlje daleč na jugu, ki je večje od Evrope. (Od omenjenih otokov jih nekaj spada v popolno upravo Avstralije, nekaj pa le začasno po nalogu Združenih Narodov.) Ozemlje, ki ga imam ob tem pišanju v mislih, je velik kos Antarktike.

"Antaretica", južni zemeljski pol, ki mu pravijo tudi "sedmi kontinent", se razprostira 1,500 milj južno od Tasmanije, oz. Hobarta. Tega pustege in praznega ozemlja, z večnim ledom in snegom pokritega, si Avstralija lasti dva milijona kvadratnih milj. Razteza se med Lord Howe otočjem in Madagaskarjem — 8,000 milj dolge morske obale.

To ozemlje torej zahteva Avstralija zase že od leta 1933. Leta 1954 je zvezni parlament izglasoval zakon, po katerem se vsa zakonodaja, ki velja za A.C.T., razteza tudi na A.A.T. (Australian Antarctic Territory). Pri avstr. zunanjem ministrstvu so leta 1946 ustanovili odsek za raziskovanje Antarktike, naslednje leto so pa ustanovili vremensko opazovalnico na Heard otočju, kmalu nato na Macquarie otočju, končno pri Mawsonu na celini.

Dežela Mawson je dobila ime po pokojnem velezaslužnem raziskovalcu južnega tečaja, Sir

Douglas Mawsonu. Leta 1911-14 je vodil prvo čisto avstralsko odpravo v tiste kraje in imel lepe uspehe. Letos je torej 50letnica te odprave in nova znamka jo proslavlja.

Antarktika je mlada zemlja, še malo raziskana, toda v njej se križajo interesi mnogih držav. Leta 1895 je stopila na ta kontinent prva človeška noga, a 1. 1899 so člani tedanje odprave skušali tam prezimiti. Glavna naloga vseh odprav je, da geološko proučijo ozemlje in ugotovijo ležišča rudnin (zlata, srebra, petroleja...), zakaj geologi mislijo, je mora biti Antarktika v tem pogledu zelo bogata. Posebej o avstralskem področju sodijo, da je zelo podobno področju med Broken Hillom in Adelaido. Če to drži, mora biti v ondotni zemlji mnogo urana, svinca, srebra, cinka, zlata in drugih dragocenih rudnin. V poštev pride tudi bogastvo ondotnega morja: lov na tjujnje, kite in druge morske prebivalce.

Odprave se ustavljajo večinoma ob obali ter prodirajo v notranjost ob pogorju Mawson, ki se razprostira proti zaledju skoraj v pravem loku vzporedno z obalo, ta pa je pokrita z ogromnimi ledenimi gorami. Odprave imajo nalogo, pošiljati stalna vremenska poročila, kar je zelo pomembno za današnji promet preko južnega tečaja.

Dolgo vrsto let je Avstralija vodilna država pri raziskovanju tega ozemlja. Imena njenih sinov: Edgworth David, Douglas Mawson, J.K. Davis in Hubert Wilkins nič ne zaostajajo za imeni ostalih

raziskovalcev: Norvežana Amudsen, Scotta, Shackletona, admiralja Byrda in ostalih.

Za lastninsko pravico do Antarktike se poteguje sedem držav: Avstralija, Anglija, Nova Zelandija, Norveška, Argentina, Francija in Čile, nekaj predelov je pa še "nezasedenih". Med prvimi petimi ni spora za posest, Argentina in Čile sta pa v sporu z Anglijo za del, ki je najbližji Ognjeni zemlji na koncu Južne Amerike, češ da je dotični del le podaljšanje Južne Amerike. Japonska in Nemčija sta se odpovedali vsakemu potegovanju za posest na Antarktiki, Amerika in Rusija je pa sploh nikomur ne priznavata, ampak hočeta, naj bo ta kontinent mednarodna last za znanstvena raziskavanja. (Gre v prvi vrsti za vremenske opazovalnice, kot je bilo že poudarjeno.)

Avstralija proslavlja 50 letnico Mawsonove odprave letos tudi z novo odpravo iz Melbournea v Mawsonovo deželo. Po vsem vidku soditi, se je z vso resnostjo zavzela za globlje in globlje prodiranje v ta še malo poznani svet. Kako važno je to ozemlje za Avstralijo, je povedal bivši zunanji minister, sedanji Lord Casey: Tako blizu Avstraliji, je, da mora ostati pod našo kontrolo...

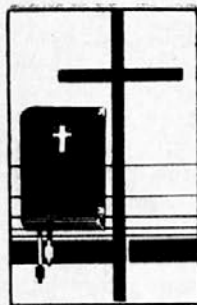
Morda bo trajalo še 50 ali 100 let, preden bodo ta področja obljudena in se bodo odprle zakladnice zemeljskega bogastva Antarktike. Toda začetek je storjen in morda stojimo na pragu zelo zanimive dolgotrajne razvojne dobe na skrajnem jugu našega planeta.

KRIŽEM ...

Blacktown. — Dragi p. urednik. Po tolikem času mislim, da je čas, da se tudi jaz spet malo oglasim. Veste, p. Bernard, v gimnaziji imamo veliko učenja in domačih nalog iz vseh predmetov. Predno človek vse konča, je že pozno v noč. Ata pa zahteva, da imam vedno vse v redu in šolo za prvo stvar. Tako časa za drugo preostaja prav malo. Sem zelo zadovoljen, da je gospodična Anica prevzela KOTIČEK, drugače bi ga menda ne bilo več. Vsi smo ji hvaležni. Upam, da se vidimo v Sydneyu za sv. Miklavža ali za Božič. Vam bom osebno kaj več povedal ali pisal, ko končam izpite. Vam in vsem prijateljem našega Kotička pozdrav in vesele praznike vošči Slavko Filipčič.

Blacktown: — Vem, da bo moje pismo bralce nemalo iznenadilo, ko toliko mesecev ni bilo glasu od mene. Veste, kako je pri nas. Domačega dela nikoli ne zmanjka, potem pa še šola in priprave za izpite. Zato upam, da boste lepo razumeli in oprostili. Na vsak način se bom zanaprej bolj potrudila in bolj pogosto kaj napisala. Pa tudi slovenščina mi zdaj že malo bolje teče. — Veseli me, da gospodična Anica tako lepo skrbi za KOTIČEK v MISLIH. Je res pridna in kar občudujem njeno požrtvovalnost v delu za naše Slovenčke. Z vsem srcem ji želim prav mnogo uspeha. Voščim ji, in vsem drugim, ki boste brali, veseli Božič in srečno novo leto. Rada bi gospodično Anico osebno poznala. — Slavka Filipčič.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Službe božje

Nedelja 17. dec. (tretja v mesecu): **Leichhardt, cerkev sv. Jožefa** (Roseby & Thornley ulici) ob 10:30.

Nedelja 24. dec. (četrti v mesecu, sveti večer): **Sydney (St. Patrick, Grosvenor St. pri Wynyard postaji)** 10:30 **Božično spovedovanje** od 9. pred mašo in po maši.

Spovedovanje tudi v Paddingtonu (St. Francis cerkev) od 6-7 zvečer (slovenski napis na spovednici).

Villawood (na Gurney St. nad hostelom) 10.15. Poprej (med mašo za Poljake) **božično spovedovanje**.

POLNOČNICA!

Božična polnočnica bo zopet v cerkvi sv. Patricke točno ob 12:00 na sveto noč. Pred njo od 10. ure naprej božično spovedovanje. Ne odlašajte na zadnji hip!

WOLLONGONG

Služba božja na sam BOŽIČ! To bo izjemoma letos namesto na peto nedeljo (31. dec.) Torej na Božič 25. dec. v katedrali ob 5. pop. Peta maša, pride tudi p. Odilo, ki bo vodil petje. Od 4:00 naprej spovedovanje. Pridite dovolj zgodaj!

Nedelja 31. dec. (Silvestrovo): **Leichhardt, sv. Jožef**, ob 10:30.

Novo leto 1. jan. 1962: Sydney, St. Patrick, ob 10:30.

Nedelja 7. jan. Sv. Družina: **Blacktown** ob 11.

Nedelja 14. jan. (druga v mesecu): **St. Patrick, Sydney**, ob 10:30.

BRISBANE

Za BOŽIČ bo spet pri vas g. dr. Mikula, kakor je že navada in vam je program znan.

SLOVENSKA KARITAS POROČA

PO NAKLONJENOSTI KAT. IMMIGRATION OFFICA smo dobili spet svoj koticček za sestanke, petje, čitanje, šahovske igre itd., da se lahko zbiramo.

To je v znani hiši na 121 Queen St., Woollahra, ki jo ima zdaj v najemu omenjeni Immigration urad.

Naš koticček je v nekdanji plesni dvoranici, ki ima zdaj vhod naravnost z verande. Obiskovalci bodo našli mnogo slov. knjig, listov in časopisov, ki jih lahko pregledujejo in berejo.

Za sedaj bo odprt naslednje večere:

Vsak četrtek ob 7. zvečer;

vsak petek ob 7. zvečer;

vsako soboto od 2. pop. do poznega večera;

vsako nedeljo tako kot v soboto.

PEVCI — POZOR!

Pevski zbor fantov in mož v Karitas dvoranici na 121 Queen St., Woollahra, ima vaje **vsak petek zvečer ob 7:30** in prav lepo napreduje.

Skoraj dva tucata pevcev se je že prijavilo, lahko si mislite, da je tudi res kaj slišati! Pouk vodita p. Odilo in g. Klakočar.

Učitelja izjavljata, da je prostora (in gotovo tudi dobre volje) še za dva tucata. Torej:

Lepo vabljeni še ostali moški in fantje, ki imate veselje do petja in znate biti disciplinirani!

PEVSKÉ VAJE ZA OTROKE!

Tudi te so že v teku pod vodstvom p. Odila. Vrše se ob sobotah dopoldne ob 10. uri v Karitas dvoranici.

Nadaljnji otroci — dečki in deklice — vsako soboto zelo dobrodošli! Starši — ali boste poskrbeli, da bodo mogli prihajati?

NASLOVI DUHOVNIKOV

Dr. Ivan Mikula kot doslej: Convent Sacred Heart, Rose Bay, telefon FU 6230.

P. Odilo Hajnšek: 66 Gordon St., Paddington, telefon FA 7043 — 7044.

P. Bernard Ambrožič (in MISLI): 6 Wentworth St., Point Piper, Sydney. Telefon FM 1525. (Najbolj verjetno me dobite zjutraj med 8:30 in 10:30).

NOVA BOŽIČNA PLOŠČA!

Izšla je prav za letošnji BOŽIČ in jo ima v zalogi p. Odilo.

Več pove oglaš na strani. 359.
Berite in naročite!

PRISRČNA VOŠČILA

za blagoslovljen BOŽIČ in srečno NOVO LETO vsem rojakom v Avstraliji in po svetu!

Pridružujemo se štiri let staremu — pa nikoli zastarelemu — voščilu pokojnega škofa Rožmana na strani 361 v pričujoči številki.

Slov. duhovniki v Avstraliji

KO BI JEZUS ROJEN NE BIL...

(Angel in Satan se pogovarjata)

Satan: Če bi Jezus rojen ne bil, rečem ti, brat moj iz sinjih višin, bi moja bolest manj grenka bilá, bi ne pékla tako hudo, ne bolela bi me tako hudo, ne bolela bi me tako močno.

Angel: Če bi Jezus rojen ne bil, bi nebesa prazna bilá in rod človeški bi v temi bil, vsa narava ječala bi pod bremenom greha in bratske krvi.

Satan: Le zakaj in čemu je rojen bil? Ali bridkosti zdaj svet ne pozna, ali solze so minule vse, ali gorja več videti ni?

Angel: O, pač! Krivica pravice še našla ni, zloba velike ima oči in kletev še vedno iz pekla se pne. Skušnjave še vedno v moči rasto in zmage se vaše številijo, da angeli varuhi plakamo.

Satan Če je Jezus za vse trpel, zakaj bolečina

se znova rodi, zakaj drevesa poganjajo, da križi novi se tešejo?

Angel: Vem, da bridkosti še vedno so, vem, da solze še vedno tekó in nedolžni še vedno krivico trpe.

Satan: Ponovno te vprašam: Zakaj vse to?

Angel: Neuk sem in božji ni moj razum, a vem pa le tole povedati ti: bolest prej cilja imela ni, zdaj posvečena po Jezusu je. In solze, praviš, da še tekó in kakor poprej zdaj grenke so. Solze, to je res, po licih polze, padajo pa v same božje dlani, ki iz njih nakitje pletó, da divi se blesku samo nebo.

Satan: In čemu križi še novi rasto?

Angel: Vem, da križ vam je muka vsa in vedno iznova groza pekla. Vem, da so jaslice vaša bridkost, vem, da je maša vaša grenkost. Da pa križi novi rasto, to mora biti — za pot v nebo. Če Jezus sam skozi muko je šel, ali bi hlapec bolje imel?

Satan: Potem pa to odrešenje ni, če na svetu nič bolje ni...

Angel: Zakaj slepiš se tako voljno? Ali ne vidiš ljubezni rok, ki lajšajo bednim njih revni stok? Ali ne vidiš sočutja solzé, ki iz križa vso moč dobe? Ali ne vidiš srca drhtečega, ki ob jaslicah milosti se vda?

Satan: Vidim, čutim in slutim vse to. O, da zame kesanja ni! O, da zame jaslice ni! O, da križa zame ne tešejo!

Angel: Bog je nekoč tudi tebe svaril, pa si imel zanj porogo le, napuh ti srce zatemnil je. Zato pa križ zate ne brsti, za satana tudi jaslice ni. Dete se zanj nocoj ne rodi...

(Po spisu P. Romana Tominca)

MIKLAVŽ. — Resno smo se pripravljali, da napišemo Miklavžu pismo in ga prosimo za lepo vreme. Pa ni bilo treba. Po 16dnevem deževju, poplavih in toči, smo le dočakali poletno sonce. Pa tudi društveno življenje je imelo svoje deževne dni. Razen Miklavževanja nismo imeli nobenih prireditev. Pač pa bomo **ŠTEFANOVALI** — tradicionalni dan zbiranja Slovencev v Sydneyu. Poseben oglas spodaj — iskreno vsi vabljeni!

BOŽIČNI PRAZNIKI so pred durmi in tudi v pisanju letnice bomo kmalu zamenjali 1 z 2. Slovensko društvo bo stopilo v novo leto z novimi načrti in upi. Uspeh bo seveda odvisen od sodelovanja rojakov. V tem letu je bilo sodelovanje dokaj slabo, pa nič za to, zmerom je čas zaboljšanje.

Ob prelomu leta odbor prijazno vabi rojake, da pristopite v društvo kot člani in s svojim članstvom pomagata vzdrževati narodnostno življenje med Slovenci v Sydneyu.

KULTURNA ORGANIZACIJA smo in to znova poudarjamo. Sinovi slovenskih staršev smo. Tudi če imamo že avstralsko državljanstvo, imamo še vedno svoje slovenske dolžnosti, ki se jim ne smemo izogibati. Naš narod je ena sama velika družina, mi v Avstraliji smo del te družine. Koliko veljamo kot Slovenci v tujini, ima pokazati naše kulturno delo, naši pevski zbori, naši skupni nastopi v avstralski javnosti.

Ko se nam bo o božičnih praznikih tožilo po snegu in domačih, pa po nekdanjem praznovanju v domovini, ne prezirimo dejstva, da bi mogli kljub tukajšnjemu poletju ta najlepši družinski praznik lepo podomačiti, če bi bolj iskali stikov z rojaki, ki

govore z nami isti jezik in občutijo prav tako kot mi. Združimo se v društvu in sodelujmo! Podpirajmo napore vseh, ki nam žele napraviti kaj domačega. Ne bodimo suhe veje, da nam ne bo letošnji Božič in za njim vsi drugi prazen in tuj!

ISKRENA VOŠČILA. — Ob zaključku naj izrazimo za vse rojake, zlasti za naše društvene člane in članice, iskreno voščilo za blagoslovljene božične praznike ter zadovoljno in srečno novo leto 1962. Ko vas bo pri polnočnici vzdramila slovenska pesem in boste v duhu pojedrali tisoče milj daleč pod domači krov v domovini, ne pozabite v tem lepem trenutku, da ste del te domače lepote v svojih srcih prinesli s seboj čez morje. Prinesli ste jo, da se ob njej grejete in iz nje črpate potrebnih sil v težkih urah življenja v tujini. Ta nevidna, pa toliko bolj občutna moč domače zemlje naj ostane z nami. Bila nam je dana, darovana, nismo se posebej zanjo trudili. To je dediščina Slovenije vsem njenim otrokom. To dediščino je treba ohranjati, dopolnjevati in takó oplešano predati v srca naših otrok.

S to mislijo se vsem zahvaljujemo za razumevanje in sodelovanje v letošnjem letu. Upamo, da bomo v prihodnjem letu z Vašo pomočjo lahko kaj več napravili za našo slovensko skupnost v Avstraliji.

Odbor Slov. društva Sydney

SYDNEY — N.S.W. — SYDNEY

Lepo vabilo na

ŠTEFANOVA N J E

Torek 26. decembra 1961

Cerkvena dvorana St. Francis, Paddington

Začetek ob 7. P.M.

Odlična godba in postrežba

Dar pri vratih: moški 10-0

ženske 6-0

Slovensko društvo & Karitas

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

£ 1-0-0: Ivan Urbas, Janez Zakoč, Ivan Ostroško, Neimen., Polde Slokar, Milka Milinkovič, Albin Drašček, Jožica Klemenčič, Jože Konšak;

£ 0-10-0: Neimen., Polde Matelič, Velimir Potnik, Anica Pegan, Angela Medjites, Roman Reja, Jože Rome, Leop. Muller, Karla Twrdy.

Bog povrni obilno! V novem letu pa znova zavijajmo rokave!!!

Izpod Triglava

STVARI, KI DVIGAJO UPANJE

Pismo je od gospoda, ki je obiskal Slovenijo, a živi sicer na jugu države:

"Avgusta sem bil v Sloveniji in jo razen Prekmurja vso preletel, mesta seveda. Za zlatomašni jubilej sem si to privoščil. V domači župniji sem imel 15 duhovnikov gostov, čeprav je bila nedelja. Prišli so tudi bivši župljani iz Urošavca v albanskih narodnih nošah. Seveda je bila to velika verska manifestacija: katoliki, ki so bili 500 let pod Turki, vsak dan pri sv. obhajilu! In zopet Albanci so gledali v Sloveniji naše cerkvice po gričkih in znamenja po poljih.

V Slovenj Gradcu sem zjutraj pri prvi maši navadno nedeljo obhajal četrto ure; ob osmih maša za moše, nabito polna cerkev. Lepa skupina ni mogla v cerkev, je morala ostati zunaj in je molila: niti eden od skupine se ni nikamor ozrl ali spregovoril. In ob desetih zopet nabita cerkev! —

In v Celju zopet ista slika. Tam obhajajo po sv. maši, da se ne bi preveč zavleklo za one, ki se jim mudi. Dve novi župniji sta v Celju in jih bo še

več. V Mirni pri Gorici sem opravil duhovne vaje in potem zopet nazaj na moj Balkan. Mi je bilo hudo pri sreči, ko sem gledal slovenske župnije in cerkvice in ljudstvo, tu na Balkanu pa taka zunanja in duhovna revščina, prava Sahara! In ti med njimi večni tujec, kakor se ti zdi — na mrtvi straži. Posebno v sedanjih razmerah, pravi puščavnik v Evropi. Toda zopet me tolaži misel, da si tam, kjer Bog hoče, in to je dosti. V Mirnu je velika cerkev. Kralj je naslikal čudovito lep križev pot, v naravni velikosti. Tako lepega še nisem videl. — Te dni mi je rekel nek slovenski župnik, da se niso cerkve še nikoli tako popravljale in lepšale, kakor zadnje čase. Mnogo je ovir in težav, toda Bog včasih kar čudno pomaga. Gospodje nimajo več toliko opraviti s svojimi župnijskimi posestvi in se brigajo bolj za cerkev. Z davki jih tako pritiskajo, da bi najraje kar vse oddali. Saj je tudi jasno: če kmet s svojo družino ne zmore polja, kako ga bo župnik, posebno, ker vse delavstvo požirajo tovarne."

(Amerikanski Slovenec".)

PISATELJ KSAVER MEŠKO si je zlomil nogo v kolku. Precej dolgo je bil v bolnišnici. Od tam so ga sicer odpustili in poslali v domačo oskrbo. Ostal je pa prikovan na bolniški voziček, na noge stopiti ne more. Njegovih prezaslužnih let se je nabralo že 88!

POJEM Z MATERJO

Cestninar svojega lica, nedorasli jaz Janez Pregelj — Cahej,
rovtnar iz Galileje tolminske, negodne mavštev zemljé,
svojemu Bogu, kralju vseh kraljev, Novorojenemu
pesem pojem za praznik in sveti god.

Pojem,

kakor po materi znam, ki je preprosto ljubila,
da bi se božje Dete v pleninah smejalo,
potlej na gorkem zaspalo...

"Oj, Dete nebeško, Te prosimo zdaj,
da žegen nebeški vsem skupaj nam daj,
pastirjem, voletu in tistim ovčam,
ki s Tabo so v hlevu, pa jih smrdeti ni sram.
Ta jud pa, ta gavgar, ta mrha Herod,
ta tepec biriški, ta črni galjót,
ta zlomek, še enkrat pri živem da b' gnil,
ki je otroke nedolžne moril!"

Pojem z materjo za Detetov god.

(Iz Pregljeve "Božične rapsodije")

NEW SOUTH WALES

Gladesville, The Hospital. — V začetku teh vrstic lepo pozdravljam MISLI in vse prijatelje. Tudi sporočam, da sem zdaj kar v redu, stanje se je spremenilo, odkar so me dejali v Ward 3. Hrano imamo kot gospodje, ponočni počitek je tudi dober, ker ni več toliko preprirov med pacienti. Tu smo vsi kot ena sama družina. Doktorji nam gredo dobro na roke in pazniki imajo z nami potrpljenje. Poprej sem bil že včasih toliko nervozen, da nisem vedel kaj začeti. Tu se pa zdaj veliko bolj igramo kot prepiramo. Kadar sem dobre volje, ali pa če treba slabo voljo pregnati, začnem peti vse stare pesmi, kot mi pridejo na misel. Pacienti me nekaj časa radi poslušajo, potem pa mi rečejo, naj spremenim program. Spremenim ga tako, da začnem po vojaško korakati po sobi z metlo na rami. Vem, da je včasih že preveč "heca", pa jaz sem se zmerom rad šalil in vem, da je bolje biti razigran kot prepirati se. Oprostite, rojaki, da pišem take neumnosti, pa sprejmite moje najlepše voščilo za božične praznike in novo leto 1962, ki naj bo po božji volji bolj srečno kot 1961. — **Jože Čušin.**

Warriewood. — Po dolgem času se spet oglašamo. Čutimo se krive, da tako dolgo nismo poravnali naročnine. Zato zdaj prilagamo tudi dar za SKLAD. Upamo, da bomo v bodoče bolj točni. List MISLI pa hočemo še nadalje dobivati, ker nam je v veliko tolažbo. Vsa naša družinica lepo pozdravlja in vošči zdrave, vesele in blagoslovljene božične praznike ter veliko uspeha lepim MISLIM. — **Ivan Ostroško.**

Fairfield. — Oglašam se in takoj povem, da se počutim osamljen kot potopljajoči se brod na odprtem morju. Imam pa vendar povedati novico in ta je, da sem spet vprežen v jarem kakor vol in nisem več za med staro šaro, kakor sem bil dolgo časa, odkar sem imel nesrečo, da sem izgubil pod železnico obe nogi. Letos spomladi so me namreč gospodje od železnice poklicali v pisarno in mi rekli, da je čas za mojo podporo minil, naj začnem spet delati. Kar brž sem prikimal. Moral sem jim

pokazati, kako stopam z umetnima nogama, in zdelo se jim je, da kar dobro. Po nadaljnjih preizkušnjah so me poslali v šolo za vožnjo dvigala ali "lifta", kot se reče po angleško. Hoteli so, da bi vozil samo po 4 ure na dan, ker za "pohabljenca" bi bilo to kar dovolj, so rekli. V nekaj dneh sem se izučil in dobil službo, zahteval sem pa, da vozim po osem ur. Sprva so gospodje po strani pogledovali name, ker sem pa le vztrajal, so mi čestitali in mi pustili po 8 ur. Imam torej svoj "lift" in je že šesti mesec, odkar prevažam ljudi gor in dol. Sem prav zadovoljen s svojo službo. Oni dan so me slikali v mojem liftu in pošiljam sliko na vpogled, da boste vedeli, kako spet orje voliček, ki ni bil kaki dve leti za nobeno rabo, zdaj je pa spet koristen član človeške družbe in vse bralce MISLI lepo pozdravlja — in to ni nihče drug kot znani devetovižnik Polde Slokar.

POZOR! Melbourne POZOR!

V zadnji številki MISLI smo poročali, da pripravlja letos

SLOVENSKI KLUB V MELBOURNU

"SILVESTROVANJE NA PROSTEM".

Vzbudili smo nepričakovano zanimanje. Pa so nas rojaki s tem nehoti spravili v zadrego. Rezervirali smo namreč **premajhno dvorano za plesalce**. To smo razvideli iz prodaje v stopnic takoj po objavi v MISLIH in VESTNIKU SKM.

Na srečo smo uspeli in dobili še dve dvorani, da lahko izbiramo med tremi različne velikosti. Katero si bomo osvojili, je odvisno od nadaljnje razprodaje vstopnic **do dne 20. decembra**. To je **zadnji dan** za prijavo! Zato zdaj še ne moremo točno povedati, **kam pojdemo in kako priti na cilj**. Odločil bo datum **20. decembra** in nato bomo prijavitelce kar mogoče hitro obvestili o vseh podrobnostih.

Naslednje obvestilo pa že zdaj drži:

ODHOD AVTOBUSOV bo samo **izpred kina STATE na Flinders St.** Prvi bodo odpeljali ob **2. popoldne**, drugi ob **4. tretji ob 6. zadnji ob 8. zvečer**.

POVRATEK v Melbourne **prvih skupin** takoj po **polnoči**, naslednjih ob **2. zjutraj**, ostalih pa po njihovi lastni želji.

GLEDE OTROK smo dobili vprašanja, kako mislimo zanje poskrbeti. Zaenkrat povemo, da razmišljamo tudi o tem.

CENA VSTOPNIC V DVORANO je ista kot pri drugih naših prireditvah. Nekateri se čudijo, zakaj vstopnice za denar, ko je "Silvestrovanje na prostem". Odgovor: Dvorano bo treba **plačati**, pa še precej lepo vsoto!

CENA ZA PREVOZ Z BUSOM na obe strani je **10 šilingov za osebo**. Obenem z voznim listkom si lahko omislite tudi **vstopnico v dvorano**. Tisti, ki boste potovali z lastnimi vozili, si kupite **samo vstopnice**.

ZAMUDNIKOM, brez katerih ni nobena prireditev našega kluba, še enkrat z **velikim trobilom na uho**: **ZADNJI DAN ZA PRIJAVO** je **sreda 20. decembra**. Za poznejše prijave ne **pre**-**vzemamo** nobene odgovornosti

Slov. klub Melbourne

NOVA SEN ZACIJA!

Da ne bo kdo dejal: Same zabave, sam ples, sama poskočnost... **pa odprite oči in pogledajte!**

Prva slovenska knjiga v Avstraliji!

Izšla bo v kratkem v založbi S.K. MELBOURNE. Vsebovala bo **zbirko pesmi**, ki jih je zložil nadarjeni mladi pesnik **Humbert Pribac**, eden od nas in med nami.

Okusno opremljena in v platno vezana — dostojno bo predstavljala naše slovenstvo! Ocenno bomo seveda prepustili kritikom. Prve izvede te **edinstvene knjige** bo mogoče dobiti že **pred božičem**. Ostale pa ob novem letu. Rojaki, izkažite se z nakupom te knjige, kot se je SKM izkazal s tem, da je **prvo slovensko knjigo** v Avstraliji **ZALOŽIL!**

Uprv. odbor SKM.

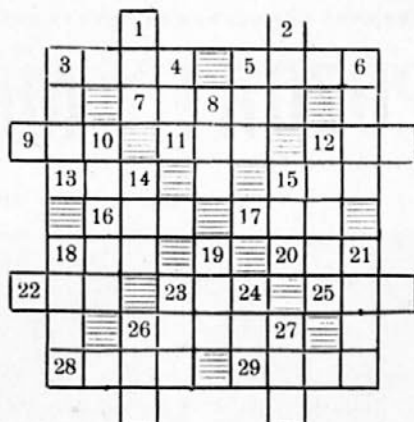
Op. ur.: Gornje obvestilo smo prejeli od SKM kot plačan oglas.

KRIŽANKA OBRATNICA

(Vsaka beseda, razen morda navpično 21, ima svoj pomen tudi, če jo bereš obratno. Ta drugi pomen je označen v oklepajih)

Vodoravno

- 3 moško ime (udje člov. telesa)
 5 židovski pismouk (reka v Jugoslaviji)
 7 utrjen kraj (neuglajen)
 9 dejanje (ničla)
 11 plač (precej)
 12 obdelan kos lesa (del kroga)
 13 rečna žival (oziralni zaimek)
 15 začimba (žival)
 16 poslanec (snov)
 17 krajevni prislov (glasbilo)
 18 pokoj (mesto v Italiji)
 20 klica (ličilo)
 22 vas na Dolenjskem (del obleke)
 23 gosenci podobna žival (Posoda)
 25 predlog (del tedna)
 26 angleški časopis (pripadnik rase)
 28 športna panoga (kurivo)
 29 žensko ime (zatočišče)

Navpično

- 1 izraz iz geometrije (struja)
 2 zabavišče (otok na Jadranu)
 3 arabski knez (pesniško sredstvo)
 4 železna členica (moško ime)
 5 moško ime (pevski kraj v cerkvi)
 6 malik (mesto v Italiji)
 8 gozdno drevo (okrajek)
 10 nasut breg ob vodi (pester, mnogobarven)
 12 moh. verska knjiga (dan razprave pri sodišču)
 14 vzročni veznik (pregovor)
 15 jed iz moke (ptič)
 18 poganski vojni bog (sramežljivost)
 19 konec ladje (sončni ali lunin...)
 21 izmeček ognjenika (....)
 23 ostanek cigarete (malovredna reč)
 24 suh (kralj živali)
 26 orožje (prometno sredstvo)
 27 mlečni izdelek (zver)

ODDAM V NAJEM

Zaradi odhoda v rojstni kraj oddam v najem za 2 leti hišo s 3 spalnicami, kopalnico, prostorno kuhinjo, verando itd., ter lep vrt za zelenjavo.

Najemnina po ogledu in dogovoru.

Franc Žičkar Sr., 40 Sturdee St.,
 Towradgi (Wollongong), NSW.

SLOVENSKI KROJAČ!

Izdelujem po vašem okusu:
 poročne obleke, vse vrste moških oblek, ženskih kostimov, plaščev, hlače i.t.d.

Blago uvoženo

Iščem tudi krojaško pomočnico.

Martin Janžekovič
 54 Australia St.,
 CAMPERDOWN, Sydney.

I. Valenčič & J. Woppel

naznanjata vsem melbournskim Slovincem,
 da sta prevzela

"Service Station" na vogalu St. George Rd.
 in Normanby Ave., Thornbury.

Priporoča se, da se v vseh potrebah svojih
 avtomobilov obrnete na naju. Boste deležni
 hitre in dobre postrežbe.

**GOTOVO VAM JE ZNANO, DA ROJAKI
PO ŠIRNI AVSTRALIJI**

z največjim zaupanjem naročajo

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikli, mo tocikli, scooterji, mopedi, radijski in televizijski aparati, fridžideri itd)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pri tvrdki

**STANISLAV FRANK
CITRUS AGENCY**

68 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S. A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

Vsem cenjenim odjemalcem voščimo **VESEL BOŽIČ** in **SREČNO NOVO LETO** in se zahvaljujemo za neomejeno zaupanje, ki ste ga izkazali naši tvrdki z naročili darilnih pošilk v tako velikem številu.

DARILNE POŠILJKE LAHKO NAROČATE TUDI V BODOČE PO VELJAVNIH CENIKIH KATEREKOLI TVRDKI Z DARILNIMI POŠILJKAMI. NA TA NAROČILA 5% POPUSTA.

Poštni money ordere na ime S. Frank, P.O. Adelaide, je poslati skupno z naročilom.

V vseh potrebah se obračajte na tvrdko

Vašega zaupanja:

STANISLAV FRANK

68 ROSEWATER TERRACE, OTTOWAY, S.A.

ki je vodilna agencija za darilne pošiljke v Avstraliji

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO — BRZINA —
so značilnosti našega poslovanja.

ISKRENA VOŠČILA ZA VESEL BOŽIČ!

VSEM SLOVENCEM ŠIROM AVSTRALIJE
JE ZNANO

DA JE NAJBOLJE NAROČATI
DARILNE POŠILJKE PRI TVRDKI

Dr. J. KOCE

G.P.O., BOX 670 PERTH, W.A.

KI JE NAJSTAREJŠA IN NAJVEČJA SLOVENSKA TVRDKA:

- A.) ZA DARILNE POŠILJKE VSEH VRST (HRANE IN TEHNIČNIH PREDMETOV)
- B.) ZA VPOKLIC DEKLET (ZAROČENK). VSEM TISTIM KI NAROČAJO PAKETE PRI NAS, DAJEMO INFORMACIJE ZASTONJ. POVDARJAMO, DA JE DR. KOCE PO TUKAJ-SNJIH VELJAVNIH ZAKONSKIH PREDPISIH UPRAVIČEN DAJATI INFORMACIJE O VPOKLICU OSEB V AVSTRALIJO.

ČE NIMATE PRI ROKI NAŠEGA CENIKA, LAHKO NAROČITE DARILNO POŠILJKO PO CENIKU KATEREKOLI TVRDKI Z DARILNIMI POŠILJKAMI. V TAKEM SLUČAJU VAM PRIZNAVAMO 5%ni POPUST.

OBRNITE SE NA NAS GLEDE PREVODOV VSEH DOKUMENTOV NA ANGLEŠKI JEZIK, GLEDE POTNIŠKIH KART ZA LADJE IN AVIONE, GLEDE SLOVARJEV, VADNIC ANGLEŠKEGA JEZIKA, SLOVENSКИH KNJIG ITD.

NOVO! ODPRLI SMO POSEBEN ODDELEK ZA AVSTRALIJO (COUNTRY MAIL DEPT.), DA VAM OD TUKAJ LAHKO POŠLJEMO OBLEKE, BLAGO ZA OBLEKE, ČEVLJE, HIŠNE POTREBSČINE, TEHNIČNE PREDMETE (RADIO APARATE ITD.) IN TO V NAJODDALJENEJŠE KRAJE AVSTRALIJE PO TAKO ZMERNIH CENAH, DA BOSTE ZADOVOLJNI.

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS V VSAKI ZADEVI!

DR. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378

SREČNO NOVO LETO GOSPODOVO 1961